Serie nouă
Iulie 2010
Anul 7 (CIX)
6 pagini
9 lei

ACTUALITATEA MUZICALĂ

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

Din sumar:

Săptămâna Internațională a Muzicii Noi, ediția 2010
Portret Livia Teodorescu-Ciocănea
Divina armonie...
"Bravissimo" la Nürnberg
Teatrul "C. Tănase" în Herăstrău

În imagine: **Paula Seling**

De zor derizoriul

Liviu DĂNCEANU

Photo: Mihai Cosma © 2010

Când disponibilitatea devine excesivă, există toate şansele ca selecţia să fie îmbrobodită. Ori să fie puse la fiert, în aceeaşi oală, fleacul şi catastrofa, eşecul şi reuşita. Retragerea e în acest caz strategică: nu pentru a nutri un abandon, ci pentru a potenţa alegerea. Deschiderea juvenilă poate fi astfel substituită de concentrarea matură, iar strategia distributivă complinită de logistica focalizării.

Să temperezi şi să triezi – iată gesturile necesare compozitorului contemporan. Mai ales acum, când traversăm o epocă în care se administrează tot mai neglijent surpriza şi aşteptarea, virtualitatea şi actualitatea. Exaltarea exteriorităţii, angajarea copioasă a derizoriului, pe de o parte, şi disponibilizarea sublimităţilor ori ignorarea adâncimilor, pe de altă parte, duc, inevitabil, la glorificarea unor aventuri juvenile, indiferente la calitate ori la reflecţiile profunde, dar deosebit de atente la cantitate şi, mai ales, la accesorii. Or, când strass-ul şi diamantul sunt pe acelaşi plan, iar adjuvantul înlocuieşte titularul asistăm, cu siguranţă la un spectacol în care entropia valorilor generează, printre altele, suprimarea emotivităţii şi, pe cale de consecinţă, a sensibilităţii.

Când toate lucrurile sunt la fel de importante, nu merită să iei nimic în serios. Aceasta este miza derizoriului: injectarea cât mai multor doze de pseudo-magnitudine în sângele oricărei întâmplări anodine, astfel încât ea să strălucească aidoma evenimentelor ce luminează autentic. În componistica actuală, fuga pe orizontală este expresia tipică a unei voinţe de expansiune, graţie căreia creatorul culege răzleţ şi insignifiant de pe suprafeţe întinse. De aici globalizarea şi uniformizarea ce nu permit răgazul de a detalia şi nu iau în seamă nevoia de a nuanţa. Şi tot de aici acea voioasă pauperitate a mesajului artistic, vehiculat histrionic, aidoma unei acrobaţii sub cupola unui circ enorm.

În general, derizoriul se exprimă fundamental prin două tonalităţi: 1) majoră - când indigenţa e exploatată la maximum, iar materia primă a inspiraţiei stă sub semnul incalificabilului şi a indezirabilului (situaţie în care deviza este să faci din rahat bici, cu orice preţ şi în orice împrejurare); 2) minoră - când lucrurile cu adevărat importante sunt golite de miezul lor suculent şi reduse la o coajă insalubră, putridă, iar băşcălia se revarsă torenţial în relaţia cu substanţa sonoră (ipostază în care compozitorul reduce totul la deriziune şi insolenţă; altfel spus, cioburile creaţiei râd de oalele sparte ale istoriei muzicii).

În particular, un experiment sonor de tipul happening-ului, environment-ului, Freies-Zusammen-Spiel-ului, fusion-ului ş.a., dincolo de faptul că amorsează predilect semnificaţia unor gesturi limită, a căror reiterare devine gratuită, superfluă, afişează o modalitate (aproape cinică) de a converti tragicul, comicul, sublimul ori graţiosul în platitudini curente, ceea ce, mai în glumă, mai în serios e ca şi cum te-ai juca cu focul. De la inocenţa jocului pur, esenţial, la insolenţa experienţelor ridicole, factice. De la candoare la fatuitate. Iată o metamorfoză pe care Andrei Pleşu o descrie cu plasticitatea-i binecunoscută: „Derizoriul este ceva care putea foarte bine să nu fie. Prin faptul că el *este* (s.a.) totuşi, în ciuda faptului că pare a fi putut să nu fie, derizoriul devine *monumental* (s.a.): un joc la limita între neant şi fiinţă, un salt în fiinţă mult mai spectaculos decât saltul de la un *grad* (s.a.) de existenţă la altul. Neant întrupat şi, în fond, neant eficient, activ, spunându-şi cuvântul şi jucându-şi rolul pe scena fiinţei. Expresia tipică a derizoriului monumental este civilizaţia omenească".

DIN SUMAR

Săptămâna Internaţională a Muzicii Noi 2-12
Academica 13
Universitaria 14-15
Concerte sub... lupă 16-17
Portret componistic: Livia Teodorescu-Ciocănea 18
Punctul pe j... azz 19
Divina armonie... 20
Festival românesc în Germania 21
"Glasul speranţelor" 22-23
Teatrul "C. Tănase" 24
Marina Voica la Chişinău 25
Eric Clapton şi S. Winwood 26
Flash 28-29
Gheorghe Zamfir 30-31
Discuri 34-35

Săptămâna Internațională a Muzicii Noi (Jurnal în zig-zag)

Prima zi

Mogoşoaia – splendoare în cvasi-ruină. “Prima zi a festivalului are o poveste, are un traseu, o hartă (...) Povestea este dată de tema expoziției de *sculptură* (s.n.) a artistei Raluca Ghideanu: *Prison of Life*”, ne spune programul Săptămânii...

Nu, spunem şi noi, aceea nu e sculptură şi, din păcate, nu e *nimic* viabil artisticeşte. Mai mult, placajele desenate de pe gazon, (ca nişte ținte pe un poligon), personaje infantile reprezentând prizonierii, îşi pun amprenta asupra întregului “metatext” ce însoțeşte muzica. Sărăcie de idei, butaforie ieftină. Un tur rapid al “locației”. Într-unul din beciuri veghează tăcute, anistorice, sculpturi (adevărate) dintr-o excelentă retrospectivă Vasile Gorduz.

Ieşim în spațiul deschis, în istorie. Şi nu regretăm. Este soare şi peluza cu stânjenei e mai vie ca oricând.

Ora 20:30 - MultiLudicMedia

Concertul tinerilor compozitori Mihai Murariu, Sabina Ulubeanu, Elena Apostol şi Darie Nemeş Bote – muzici corecte, scrise sensibil, fără strălucire sau vârfuri. Cu nimic mai prejos sau mai sus decât piesele unora dintre mai vârstnicii compozitori din festival. Mi-a plăcut lipsa retoricii apăsate şi a violențelor care populează tot mai mult spațiul nevrotic contemporan. Adaosul de imagine (film, joc, performance) mi s-a părut a fi un lest inutil, fără logică şi expresivitate (mai ales în ultimele două piese - *Joacă un joc!* şi *Profile Per4mance*). De altfel, deficitul de sens se va perpetua în aproape toate momentele de acest fel (vezi doar prima şi ultima zi).

Ludicul (invocat în titlu) presupune inteligență şi umor. Nu le-am sesizat. I-aş menționa pozitiv, însă, pe tinerii interpreți în special pe flautista Ana Chifu, prezentă şi în alte concerte, şi pe clarinetistul Constantin Urziceanu.

- Muzici prea lungi... De-am sta aşa şi la autostrăzi... Parafrazând vorba cuiva: compozitorul trebuie să taie de trei ori şi să scrie odată. Sau, unii, niciodată.

(Despărțirea de public)

Pauză şi tăcere. Pauza-sterilă, tăcerea-gravidă. Concert (puțin) extraordinar de orgă - Eva Maria Houben. Când Eva (M.H.) a fost alungată din Paradis, motivul a fost, cu siguranță, ciclul ei de piese (aus dem Zyklus Orgelbuch), în care se vede că niciodată ridicolul prețioaselor (netalentate) nu şi-a spus ultimul cuvânt. Câteva sunete cu intercalari de mari şi insuportabile pauze. Trebuie să fii total lipsit de fler (muzical), să nu realizezi, că orga este, poate, instrumentul care acceptă (psihologic vorbind) cel mai puțin pauzele lungi, mai ales după nişte acorduri “grase”. Dacă ne gândim la mulțimea muzicilor statice, non-evenimențiale (să va traduc - plicticoase), unde tăcerea sau anemia informației sunt totuna, şi mai adăugăm şi ultimele “opus”-uri cinematografice ale tinerilor (titrați, premiați, lăudați de cronicari cu solid handicap cultural), cred că putem vorbi despre un adevărat sindrom al *pauzei* (atenție, nu al expresivelor tăceri din marile filme ruseşti sau poloneze).

Contrapunct în Magicland

Intermezzo

Muzicologii noştri se împart în două categorii: unu - cei care nu vin la festival şi, în genere, la muzica noua şi - doi - Despina Petecel. Rezerva față de multe creații contemporane este, cred eu, justificată. A fi, însă, neinformat, nu cred că intră în “fişa postului” unui critic muzical.

Ziua a doua

Ora 18:00. Mişcătoare muzica lui Myriam Marbe - *Vocabular I*, o stranie incantație pentru mezzo sau soprană (Elmira Sebat), violă (Thomas Beimel) şi percuție (Christian Roderburg). Apropiată expresiv şi timbral, parcă un pandant al *vocabularului*, este *Hasret* de Beimel. Violeta Dinescu face o frumoasă şi eleganta reverență spațiului în care s-a născut şi format, prin *Din cimpoi*, pentru violă. Un parfum aparte, o prospețime ieşită din şabloanele culturale europene, conceptualiste, expresioniste, minimaliste, darmstadtiene etc., ne aduc cele *Trei cântece* ale compozitoarei mexicane Marcela Rodriguez. Imaginez un festival în care Europa să fie, pusă pentru un timp, între paranteze. “Bătrânei Doamne” încep să i se

accentueze ridurile.

Dincolo de vise IX de Vlad Ulpiu, se nutreşte, ca mai toate piesele sale, din *Mozaicul* începuturilor sale de "oniric" (botezat aşa, cu excesivă îngăduinţă, de

Anatol Vieru). Deficit cronic de idei (formale, estetice, culturale). Scrie *Vise* 1,2,3..., *Dincolo de vise* IX, *Împletirea viselor* (nefericit titlu) etc. Astfel spus, visează non-stop. Aşteptăm, sincer, ca autorul să se trezească (într-o bună zi) şi să încerce să schimbe reţeta. Spre binele lui şi-al publicului.

Pe acelaşi tipar evoluează (un fel de a zice) şi Fred Popovici, care-şi vede conştiincios de studiul anatomiei sunetului, ignorând anatomia (rabdurie doar până la un punct) a ascultătorilor.

Să ne înseninăm puţin, amintind de excepţionala voce a Elmirei Sebat. Stranie, extrem de personală, inteligentă, o adevărată bucurie.

Ziua a treia.

Cvartet pentru o lavalieră (I) poate fi un titlu simpatic, cu conotaţii harmsiene, necum kafkiene, cum se arată a fi terifianta realitate a ideii de recluziune. Terifiantă doar în teorie, pentru că, pe scenă, viermuiala nefericiţilor dansatori închişi într-un fel de acvariu/cabină telefonică şi amintind de gasteropodele barbiene, îşi consumă drama (câtă e) în câteva minute. Restul, până la o oră, e, din non, pauză. La 20:00 - se reia coşmarul - *lavaliera* se întoarce (!).

Nu sunt masochist şi plec. Un nou concept *cool* - *artist sonor* (Julien Trambouze), deficit de simţ al limbii, nu orice poate fi transpus oriunde (artist plastic). "La umbra kitsch-ului în floare" au stat: omul cu conceptu' - Vava Ştefănescu, Julien (Neospitalierul) - artist sonor (!) şi dansatorii. Coţofană, Dancs şi Fairuz (Liban).

Din Liban, sigur, prefer cedrii.

Ziua a patra.

Am scris cândva cu simpatie despre Mihaela Vosganian. Îmi plăcea curajul ei de-a folosi o materie simplă, din diferite zone folclorice ale lumii *distilând-o inteligent.*

În Calea Îngerului Uman pentru artist tradiţional, grup experimental etc. etc. etc., lucrările par a fi scăpate, însă, total de sub control. Nu poţi să-l pui pe poetul Varujan, lângă cel vrâncean sau cel ungurean, nu poţi să aduci un didgeridoo, că-i exotic, dă bine şi să-l abandonezi după câteva secvenţe, nu poţi să pui o toacă, tot efemeră (ce vine din spaţiul sacru-ritualic) lângă o chitară electrică ce vine dinspre discotecă, nu poţi să pui cântările şi recitările folclorice (total neprelucrate - ca exponate de muzeu), lângă modernismele saxofoanelor lui Emil Sein. Să mai adăugăm vocea autoarei din off (de altfel, foarte frumoasă), toba, fluierul şi ce-o mai fi fost pe acolo (mă intrigă absenţa solzului de peste).

Nu poţi pune orice lângă orice decât într-o Academie de Patafizică.

....

Andrei Tănăsescu este un muzician desăvârşit. Îmi plac omul, compozitorul, pianistul, îmi place curajul lui exprimat cumva juvenil, pentru care, nu o dată, a fost ironizat de şefii Uniunii. În *Toccata pentru pian şi orchestră* are un discurs perfect articulat formal (şi temporal), orchestrează excelent (mulţi dintre cei care l-am "amendat" în timp ar avea ce învăţa de la el) are forţă şi, spre deosebire de mulţi alţi confraţi, nu e o clipă plicticos. Cunoaşte perfect lecţia clasicilor.

Nu pot să nu observ, însă, un anume retard stilistic. Poţi să-i resuscitezi pe Şostakovici sau pe Rachmaninov doar în exerciţiile de şcoală. Andrei

Andrei Tănăsescu

Photo: Mihai Cosma © 2010

trebuia să "picure" măcar, în *Toccata* sa, ceva din compozitorul Tănăsescu. Ştiu sigur că există.

Masques et miroirs pentru saxofon şi orchestră - frumos titlu, şi nu doar el. Autoarea, Doina Rotaru, iese (şi bine face!) din stilul doinit al cantilenei şi ne propune o piesă cu contururi mai ferme, cu binevenite contraste, cu un bun simţ şi control al percuţiei.

Excelent, ca de obicei, Kientzy. O seară incitantă.

17:30 - Din nou Elmira Sebat. Sper să am norocul să o întâlnesc într-o zi şi în calitate de compozitor. Bianca Manoleanu, Elmira Sebat şi Steliana Calos - cele trei doamne ale muzicii noi.

Ziua a cincea.

Ora 18:00 - Recital de chitară - Sergio Altamura (Italia).

Muzică intimista, de bar discret, în luminile căruia poți să-ți rememorezi, dramatic, viața. Muzică sinceră, expresivă. Spațiu interzis "elitiştilor". Îmi place.

Ora 19:30 - Lui Altamira i se adaugă Irinel Anghel şi Sorin Romanescu. Experiment. Cu suflete. Primejdios, deci. Primul cuvânt care îmi vine minte - voodoo. Spațiu deschis "etiliştilor". Şi tristețea de-a vedea un talent de excepție (vocal, actoricesc - Irinel), făcând balet pe marginea prăpastiei. Uverderode. Când lumea se mai ține doar într-o mică brățară de argint, n-o mai împingi şi tu.

Ziua a şasea.

19:00 - Concertul orchestrei Radio (admirabil). Dirijat de Horia Andreescu, poate cel mai apropiat muzician, din breasla sa, de muzica nouă.

Dan Dediu

Photo: Mihai Cosma © 2010

Dan Dediu (în *Hibernator* pentru trombon şi orchestră) scrie, ca de obicei, cu față spre public rămânând, în acelaşi timp, el însuşi. Inteligent, ironic, vivace, bun orchestrator... cred că-i enervează pe mulți dintre plicticoşii muzicii. Să ai ca semn distinctiv de originalitate tocmai lipsa apetenței *programatice* pentru ea. Dacă Dan Dediu poate fi circumscris zonei ludice a post-modernismului, Sorin Lerescu (în *Side by side* - dublu concert pentru saxofon, violă şi orchestră) aparține, prin lirism şi sensibilitate, unui modernism generic, uşor nostalgic, fără contururi abrupte, dar extrem de divers şi colorat în detalii.

Excelent, ca de obicei, redutabilul duo Kientzy (saxofon) - Cornelia Petroiu (violă); la fel, virtuozul trombonist Barrie Webb, din primul concert.

Vârful serii, şi al întregului festival, aş zice, a fost *Simfonia a 8-a* de Pascal Bentoiu, impresionant monument al unei vieți exemplare din toate punctele de vedere. Puțini sunt artiştii liberi-profesionişti care să nu datoreze aproape nimic instituțiilor statului, dar care să se ofere cu atâta generozitate nevoilor cetății, de la restituirea unor capodopere enesciene (orchestrarea ultimelor simfonii), până la atât de necesara reconstrucție a UCMR.

De la Dante la Eminescu, trecând prin marile repere culturale europene, Bentoiu dovedeşte în ultima sa simfonie că este un autor total. Desăvârşit orchestrator, fapt dovedit şi în "colaborarea" sa cu Enescu, el stăpâneşte la fel de bine zone expresive din cele mai diverse, lirice, dramatice sau ludice, dovedindu-se totodată şi un foarte fin cunoscător al literaturii universale.

Ziua a opta.

Excelente concertele ultimei zile de festival. Atât ca interpretare, cât şi ca programe; ansamblul *Profil Simfonietta* dirijat de Tiberiu Soare şi *Traiect-ul* condus de Sorin Lerescu sunt două dintre formațiile care, alături de *Archaeus*-ul lui Liviu Dănceanu întrețin, cât este posibil un climat favorabil muzicii noi, pusă cam de mult între paranteze de instituțiile noastre muzicale.

Îi remarc pe mai tinerii şi foarte promițătorii Mihai Murariu şi Mihai Măniceanu, iar din programul *Traiect*-ului pe Filip Pavlov (excelent servit de violonista Geanina Săveanu - Meragin, secondată la pian de Andrei Podlache) şi foarte buna prestație a lui Barrie Webb în *BONTROM* de George Balint, aproape singura piesă dedicată trombonului în care sunt căutate şi efectele mai lirice, mai puțin contondente, ale instrumentului.

Ora 20:30 - *Love Bubbles Story*

Din nou, la râpa Uvedenrode... Plec cu un gust amar. Păcat.

<u>Valentin</u> <u>PETCULESCU</u>

P.S. Dumnezeu a făcut lumea în şapte zile. Un festival se face mai greu, în opt zile. În ultima, Dumnezeu a trebuit să inventeze sau să reinventeze muzica. Rămâne să decideți dumneavoastră dacă a reuşit sau nu.

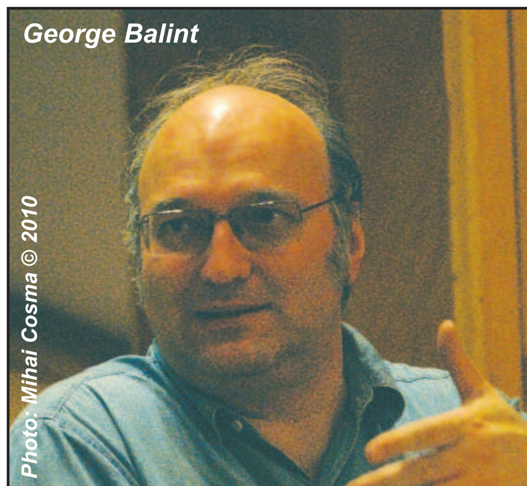

Horia Andreescu

Photo: Mihai Cosma © 2010

Impresii fugitive

George BALINT

Tocmai a fost, tocmai s-a petrecut, tocmai s-a sfârşit. Un festival controversat, cel puţin la nivelul reacţiilor simple, la cald şi, desigur, oral-verbale, ale celor faţă de care festivalul a fost aspectat sau, prin care festival, s-au pus ei înşişi în aspect. A fost o nouă întâlnire, a douăzecea consecutiv-anuală. Ne putem întreba firesc, privind retrospectiv, cam la cât o viaţă de om în formare (de mărimea unui set complet al ciclurilor de învăţământ - de la primar la universitar şi doctoral): de unde am pornit, ivindu-ne şi unde ne aflăm, supravieţuind? E greu de spus, în numai două vorbe. Începutul, în 1991, a fost festiv, plin de speranţe, în siajul idealismului revoluţionar al ultimului deceniu din secolul şi mileniul trecute. Atunci, la cadenţa unui veac atât de plin pentru ceea ce am putea numi fiinţa gândirii muzicale, ne-am oferit şi noi, românii, prilejul de a ne arăta un chip lumii din al cărei contingent ne întrupăm. Iniţiatorul şi organizatorul acelei prime ediţii, compozitorul Ştefan Niculescu, l-a conceput după chipul şi asemănarea lui, conturate prin erudiţie, obiectivă seninătate, competenţă axiologică şi mai ales, poate, onestitate. Instituţiile statului, prin demnitarii vremii lor, de la preşedintele ţării, până la cel al Uniunii Compozitorilor şi Muzicologilor, împreună cu media scrisă, audio şi video, au salutat omofon, de la nivelul unor tribune ample, dorind să marcheze importanţa evenimentului. A fost de bine, s-a început cu dreptul. An după an, SIMN a reuşit să fie. Doar că, din ceea ce era atunci, pare să fi rămas la fel doar stindardul, şi acesta purtat oarecum în *diminuendo*, de tot mai puţini dintre noi. Căci în aspectul său funciar, festivalul a prins să gâfâie şi să se bălângăne de inaniţie financiară. Astfel, a „învăţat” să se dreagă spontan, din oportunităţi ocazionale, legându-se ca înecatul de câmpul relaţional cu anvergură strict personală, al unuia şi altuia dintre colegii compozitori, care mai degrabă putem spune că se jertfeau (în a-şi pierde energia, timpul şi chiar banii proprii) spre reuşita de fiece dată a încă unei ediţii. Este adevărat că România ultimilor două decenii a parcurs ea însăşi un traseu deosebit de fluctuant, dinamic în transformare, adesea imprevizibil, de până la incoerent. Societatea noastră pare să se fi depliat de sinele său ideatic, de vocaţia tradiţiei, de justa proporţie în orice construcţie, de constituţia binelui public. SIMN nu avea cum să nu sufere în context. Dacă, să zicem, pe plan documentar, datorită mai ales radioului public, repertoriul festivalului s-a putut stoca, în actualitatea conştiinţei participative, respectiv pentru marele şi chiar micul public (de elită), SIMN a derapat/eşuat în ascundere, ajungând la talia unui eveniment de club.

Ca peste tot, momentele majore ale unui festival de tipul SIMN sunt în referinţa concertelor simfonice. Paradoxal, numărul celor care şi-au dorit să fie martori nemijlociţi la acestea nu era de invidiat nici pentru producătorii concertelor camerale (de salon). Personal, am fost şocat să văd cât de puţini au fost cei care au rămas şi la partea a doua a programului de vineri, 28 mai, al concertului Orchestrei Naţionale Radio, în care s-a interpretat măiestrit *Simfonia a VIII-a* de Pascal Bentoiu, sub bagheta lui Horia Andreescu. De la Enescu încoace, şcoala muzicală românească a mai „livrat” câţiva titani, dintr-o pleiadă de foarte buni compozitori. Să-i numim pentru a doua jumătate a secolului XX măcar pe Anatol Vieru, Tiberiu Olah, Ştefan Niculescu, Aurel Stroe, Pascal Bentoiu, lista putând însă continua pe acelaşi palier valoric. Opera lor ar trebui menţinută în conştiinţa publică nu doar prin festivaluri de tipul SIMN, care, prin natura lor, pun accentul pe promoţionalitate, ci prin repertoriile de stagiune ale instituţiilor de spectacole şi concerte pe care statul le finanţează din bugetul public. Pretutindeni în lumea civilizată de tip european, stagiunea este un indicator de standard cultural iar nu de economie de piaţă. Ar trebui să pricepem odată că ceea ce este cultură nu poate fi comensurat prin reperele pieţii de consum. A te legăna pe o manea este un fapt divers de tip consumist (în perimetrul divertismentului), însă a asculta o simfonie este un act de cultură, incomensurabil în fond. Deosebirea este echivalentă diferenţei dintre om şi animal, dintre spirit şi materie, dintre individ şi masă, dintre libertate şi inerţie. Căci cel ce numai consumă, se supune exclusiv necesităţii (cantitativ), pe când cel care şi actează, se autodetermină în planul propriei conştiinţe, ca valoare spirituală. Strigăm atâta pentru drepturile naturale - ale omului ca animal, ale animalelor ca fiinţe - , uitând să pretindem omului individual efortul de a-şi dobândi liberatatea prin cultură. Putem vorbi despre un drept al acestui efort, pentru care, da, el trebuie să beneficieze de mijloacele informaţiei şi instrumentării, dar sub condiţia propriei acţiuni în a-şi exercita devenirea. Abia un astfel de om merită calificativul de cetăţean, abia unui atare om îmi pot încredinţa administrarea nevoinţelor personale în raport cu spaţiul comunitar.

În lanţul secvenţelor sale, festivalul SIMN a alternat atitudinea conservatoare cu cea inovatoare. Această ultimă ediţie cred că s-a aflat sub semnul diversităţii. O diversitate de mai multe insule plutind moderat, nu neapărat în derivă, într-un acelaşi areal. Quasi-aleatoare, întâlnirile dintre ele au fost însă discrete, fără voită spectaculozitate, dar şi fără notabile incidenţe. Un festival care s-a derulat paradoxal, într-un fel de diatonism cromatic. Evident mi-a fost intervalul dintre imaginea promovată pe site şi caietul-program (redactate şi aspectate profesionist) şi conţinutul realităţii de fapt, nu totdeauna extraordinar. Nu multe ca atare, disonanţele le-am resimţit însă pe diferite planuri. *(Continuare în pag. 6)*

(Urmare din pag. 5)

Sunt de acord că într-un festival punem mai cu seamă lucrurile de acum şi din apropiatul ieri să se întâlnească. Dar nu orice cu oricine şi nu pe oricine pentru te miri ce. Puţină axiologie nu strică, mai ales când organizatorul principal este Uniunea Compozitorilor şi Muzicologilor. Iar la acest nivel de reprezentare, axiologia nu se poate calchia perfect pe opţiunile personale, chiar şi când este vorba de şefii unor formaţii/ansambluri. Însă, în general, lucrurile bune au fost sensibil mai multe decât cele îndoielnice. S-au deschis o serie de ferestre către tipurile neacademice, mai ales în spaţiul din cortul numit „Magicland" (din curtea UCMR). Mereu prezente, cele două amfitrioane, Irinel Anghel şi Mihaela Vosganian, au fost constant ravisante prin atitudine şi costumaţie. A lipsit însă ceea ce ţine de confortul utilitar sau, dacă vreţi, ambiental: nici un chioşc, cât de mic, de unde măcar să poţi accesa un pahar cu apă, ca să nu mai zic de câte o băncuţă, măsuţă şi scăunele, unde să te grupezi întru mici-delicioase dar utile dialoguri măcar în pauzele dintre două concerte succesive, derulate în acelaşi stabiliment/areal. Noroc (pentru unii) cu restaurantul „Taifas", situat în vecinătate (gard în gard cu Palatul Cantacuzino). Apoi, căile de acces. Pentru persoanele cu dizabilităţi locomotorii (cum deocamdată se află şi subsemnatul), a ajunge până la palierul unde are loc concertul este o chestiune de şansă, de performanţă atletică şi, mai ales, de smerenia renunţării la propria demnitate, prin felul în care eşti nevoit să traversezi culoarele şi, în special, scările bravelor noastre instituţii patrimoniale. Din fericire, am fost singurul în această situaţie, ceilalţi posibili beneficiari renunţând din start să-şi mai pună măcar problema frecventării locaţiilor în care s-a derulat festivalul.

Irinel Anghel

Pe plan interpretativ, un marcaj al acestei ediţii l-a constituit prezenţa, în diferite cadre de concert şi ansamblu, a unor solişti instrumentişti de notorietate în performarea muzicii contemporane internaţionale, în al căror repertoriu numărul opusurilor româneşti a devenit semnificativ: virtuozul saxofonist francez Daniel Kientzy, teatralul trombonist englez Barrie Webb, inventivul clarinetist şi saxofonist român (stabilit acum în Spania) Emil Sein. Protagonişti ai unor momente aparte, îi amintesc aici pe organista Eva MariaHouben (Germania), pianistul Andrei Tănăsescu, violista Cornelia Petroiu, chitariştii Sergio Altamura (Italia) şi Sorin Romanescu, mezzosoprana Elmira Sebat, compozitorul Thomas Beimel - coordonatorul atelierului pentru copii „Expediţie în lumea sunetelor" şi pe compozitoarea Irinel Anghel, în calitatea de conceptor şi coordonator al programului *Magicland*. Pe fond, repertoriul festivalului s-a susţinut în special prin participarea unor ansambluri româneşti, majoritatea din capitală, devenite clasice sub aspectul orientării lor în promovarea muzicii contemporane, pe care le numesc după ordinea apariţiei de-a lungul întregului program, menţionându-i şi pe managerii lor: *devotioModerna*, condus de Carmen Cârneci; *Trio Aperto* condus de Ladislau Csendes; *Archaeus*, condus de Liviu Dănceanu; *Trio Contraste* (Timişoara), condus de Sorin Petrescu; *Profil Sinfonietta*, condus de Dan Dediu; *Traiect*, condus de Sorin Lerescu. Pe lângă acestea, am remarcat şi o proaspătă formulă, *Trio Ioachimescu* (violoncel, flaut, live electronics), dedicată unui gen muzical ce prinde tot mai mult contur în spaţiul românesc. La fel, a fost oportună şi deosebit de bine primită de către public organizarea unui concert coral, al cărui protagonist a fost *Corul Accoustic*, dirijat de Daniel Jinga. Notabile au fost şi evenimentele neconvenţionale, de muzică electronică, ambientală, live electronics, coregrafic-sonoră, găzduite în *Magicland* – un spaţiu al nonconformismului şi creativităţii, locat în curtea din spatele clădirii Palatului Cantacuzino, ca şi proiectul *MultiLudicMedia*, al Centrului de Muzică electroacustică şi Multimedia al Universităţii Naţionale de Muzică din Bucureşti, realizat în colaborare cu Facultatea de Teatru a UNATF, sub coordonarea lui Cătălin Creţu şi Nicolae Mandea. Merită să subliniem şi debutul în cadrul festivalului a unei opere pentru recitatori şi ansamblu instrumental - *AVE op. 126 – 132* - (cu participarea actorilor Irina Ungureanu, Ionuţ Kivu şi Alex Alexandrescu, în compania ans. *Archaeus*, dirijat de Vlad Conta), purtând semnătura lui Liviu Dănceanu, în dubla calitate de compozitor şi libretist. Ca de obicei, preţioase prin forţă şi beneficiu repertorial s-au dovedit a fi concertele girate de cele două ansambluri simfonice – Camera şi Naţionala - ale Societăţii Române de Radiodifuziune, care au avut la pupitrul dirijoral pe Tiberiu Soare, respectiv, Horia Andreescu şi în compania cărora s-au prezentat în majoritate programe de gen concertant: Mihaela Vosganian – *Calea îngerului Uman* pentru artist tradiţional (Grigore Leşe), grup experimental, orchestră de coarde şi sunete procesate; Jessus Villa Rojo (Spania) – *Concierto Plateresco* pentru saxofon şi orchestră de coarde; Andrei Tănăsescu – *Toccata pentru pian şi orchestră*; Doina Rotaru – *Masques et miroirs* pentru saxofon şi orchestră; Dan Dediu – *Hibernator* pentru trombon şi orchestră; Sorin Lerescu – *Side by Side*, Dublu Concert pentru saxofon, violă şi orchestră.

Memorabilă, prin ineditul conceptului, ambianţă şi meniu repertorial, mi-a apărut prima zi (duminică, 23 mai) a festivalului SIMN XX. În arealul Palatului Mogoşoaia, publicului i s-a propus, ca în orice locaţie de tip muzeal, un itinerar deopotrivă spaţial şi repertorial, prin câteva sub-locaţii ale prestigiosului

ansamblu arhitectonic. Astfel, pe durata a aproape 8 ore, fiecare a putut fi în acelaşi timp turist, ascultător, liber sau călăuzit vizitator şi, totdată, contemplator al naturii, în toată splendoarea unei zile însorite de mai, până în seară. Având denumiri simbolice, cele 7 staţii-porţi propuse pentru acest excelent traseu ritualico-artistic au prefaţat, ca într-o uvertură de operă, tematica întreţesută pe parcursul celor şapte zile ce au urmat celei de

deschidere a festivalului. Un foarte reuşit salut de Bun venit şi Bun început!

Cu ce ne-am ales noi, breasla compozitorimii, după efortul acestei ultime ediţii? Părerile, cum e şi firesc, sunt diferite, uneori radical. Numeric, compozitorii români au fost considerabili, iar între ei, tinerii au fost cât se poate de bine proporţionaţi. De asemenea, lucrările în primă audiţie au fost majoritare. N-ar fi însă lipsit de interes ca UCMR, în calitatea de principal responsabil-organizator, să efectueze un sondaj de opinie sau un colocviu-dezbatere, din care s-ar putea desprinde concluzii utile şi soluţii interesante. La fel, poate că integrarea festivalului SIMN într-un proiect mai amplu, în care să fie implicată şi Editura Muzicală, precum şi alte simfonice şi facultăţi de profil din ţară (prin extensie itinerant naţională în alte câteva centre, precum Cluj, Timişoara, Iaşi) ar spori interesul din partea mai multor forţe culturale şi mediatice, contribuind la notorietatea acestui festival. Scopul unei analize de acest fel nu este să anatemizăm şi să desfiinţăm figurativ persoane şi competenţe printr-un soi de excesivă ostilitate critică, ci să ne reperformăm în raport cu situaţia momentului dar şi cu o tradiţie de ordin ideatic, pentru şi din care fiinţa micro-societăţii ce suntem şi-a generat această formă de expresie, numită *Săptămâna Internaţională a Muzicii Noi*. Merită, întru acest sens, să mai veghem şi să mai reflectăm. Repet însă: degeaba o tribună de lansare a atâtor prime audiţii, dacă ele încremenesc în înregistrările radioului, fără ca filarmonicele şi teatrele lirice să-şi asume instituirea lor în conştiinţa publică, prin repertoriul propriilor stagiuni.

DAN CLAUDIU VORNICELU

nu mai cântă în lumea aceasta

Marcel FRANDEŞ

Violonistul Dan Claudiu Vornicelu a fost un om prea sensibil pentru o lume copleşită de împietrire sufletească şi de goană trupească. Sunetul viorii lui avea o dimensiune magică, era ancorat într-o lume ireal de frumoasă. Nu pot să uit interpretarea *Concertului* de Piotr Ceaikovski cântat la Concursul Internaţional *George Enescu* din anul 1991, când obţinea Premiul I. Puritatea şi căldura expresiei sale muzicale îl îndreptăţeau să aspire la culmile ale artei interpretative.

S-a născut la 11 octombrie 1973 şi a început studiul viorii la patru ani şi jumătate, iar la şase ani debuta ca solist al Orchestrei Simfonice din Bacău. A fost apoi ales, la doar şapte ani să interpreteze rolul copilului George Enescu din filmul muzical de televiziune *Săteasca,* premiat la Festivalul Filmului Muzical de la Praga cu Marele Premiu-*Creanga de aur.* A studiat la Liceul de Muzică *George Enescu* din Bucureşti, în paralel beneficiind de îndrumările lui Mihai Constantinescu. A urmat Universitatea Naţională de Muzică din Bucureşti, unde l-a avut ca profesor pe Ştefan Gheorghiu. S-a perfecţionat apoi cu Ruggiero Ricci, la Berlin, în 1990. Ulterior a participat la cursuri de măiestrie cu Federico Agostini, Werner Scholtz, Ion Voicu şi Petru Munteanu.

A obţinut numeroase premii I la concursuri internaţionale precum *Wieniawski* (Polonia, 1982), *Kocian* (Cehoslovacia, 1984), *Citta di Stresa* (Italia 1987), *Kloster Schöntal* (Germania, 1989), *Tibor Varga* (Premiul II, 1989), *George Enescu* (Premiul I şi Premiul Special pentru cea mai bună interpretare a *Sonatei a III-a pentru pian şi vioară în caracter popular românesc, în la minor, op. 25* de George Enescu, Bucureşti, 1991) şi *Pacem in Terris* (Bayreuth, 1991).

Dan Claudiu Vornicelu a concertat cu orchestre simfonice precum: Filarmonica *George Enescu*, Orchestra Naţională Radio, *Suisse Romande*, Orchestra Conservatorului din Metz, Filarmonica din Borna (Germania), Filarmonicile din Cluj-Napoca, Iaşi, Timişoara, Craiova, Bacău, Braşov, Ploieşti. Artistul a fost invitat la festivalul muzical de la Usedom (Germania), patronat de Kurt Masur şi a efectuat un turneu în Italia, ca solist al Filarmonicii din Craiova, în *Anul Internaţional Mozart.* Dan Claudiu Vornicelu a efectuat, de asemenea, un turneu în SUA, în calitate de membru al orchestrei *Bamberg Symphoniker* (Germania). A fost totodată membru al *Orchestrei de Cameră a Asociaţiei Europene a Conservatoarelor.*

În anul 2008 Dan Claudiu Vornicelu a obţinut titlul de doctor în muzică, cu distincţia *magna cum laude,* la Universitatea Naţională de Muzică din Bucureşti, unde era asistent universitar la Catedra de Instrumente cu coarde, vioară. În 2009 a publicat cartea *Repere stilistice ale muzicii de cameră franceze*.

Îşi sporea mereu viteza mentală şi arderea trăirilor artistice. Nu a mai putut lupta însă cu sine. După 14 iunie 2010 s-a aşternut tăcerea. Vioara sa nu va mai încânta auditoriul. Studenţii lui nu vor mai primi darul lui pedagogic. Colegii nu se vor mai bucura de prezenţa sa plină de nobleţe. Avea doar 37 de ani. Rămâne un imens regret, o traumă nevindecabilă în relaţia interumană, un necuprins *de ce…*

Dumnezeu să îl ierte!

Manifest elitist 3

*   pentru că primul şi cel mai important manifest al unui artist este opera sa, acest Manifest poartă numărul 3.

*   pentru că trăim într-o lume în care semenii noştri sunt mai atenţi la vorbe decât la evidenţa faptelor acest Manifest există; şi, de asemenea

*   pentru că giuvaierurile ajunse în troaca porcilor nu se transformă în jir; e alegerea omului să pună diamantul pe deget, să-l arunce sau să-l ignore.

Avangardiştii anilor '60 au anticipat vremurile şi au reuşit, unul câte unul "să se mute pe o altă planetă". Cei care au rămas, cei care s-au adăugat se simt, de asemenea, pe o altă planetă, cea autentică.

Avangarda ţine de modul natural de dezvoltare

Mihaela Vosganian, Irinel Anghel

a spiritului uman, cel în care Dumnezeu ne-a dat posibilitatea să experimentăm, să descoperim, să interpretăm.

După ce integrăm, vin tradiţionaliştii.

Tradiţionalismul are farmecul incontestabil al pluguşorului.

Tradiţionalismul reprezintă acele forme de exprimare care permit celor care au evoluat să conştientizeze de unde au plecat.

Tradiţionalismul este strict necesar pentru justificarea tradiţionaliştilor şi revenirea modernilor care au terminat de zburat (visat, creat).

Tradiţionaliştii sacrifică lucruri numai de ei ştiute; recunoaşterea şi remuneraţiile vin rapid şi în cantităţi apreciabile.

Tradiţionalismul începe şi sfârşeşte ca şi democraţia: în statistică.

Tradiţionaliştii asigură descrierea şi împlinirea ritualurilor existente; ei nu visează noi ritualuri, ci le exploatează pe cele deja create.

Avangardiştii îşi utilizează mintea pentru a rezolva problemele muzicale; tradiţionaliştii, având aceste probleme deja rezolvate, îşi utilizează mintea pentru rezolvarea, pe cale tradiţională, a problemelor materiale.

Împlinirea e drumul de la avangardă la tradiţie.

Evoluţia e drumul de la avangardă la avangardă.

Sensul experimentului

Experimentul a existat dintotdeauna. El a apărut înaintea fiinţei umane care nici măcar nu poate revendica brevetul asupra sa. A exista este un experiment. Apa experimentează gheaţa şi ploaia, ziua experimentează noaptea, luna experimentează mareele. A ieşi din găoace este primul experiment al puiului de pasăre.

Putem privi experimentul în sine, ca aventură, ca proces declanşat de o ipoteză a imaginaţiei, de o ţintă a intuiţiei. Putem rămâne interesaţi, fascinaţi de impredictibilul incorporat în experiment şi desigur putem clama că acesta este cel mai de preţ câştig al demersului nostru.

Cu atât mai uşor o putem face în lumea sunetului, unde creatorului şi interpretului li se deschid traseele infinit nuanţate ale Eu-lui emoţional, arcul înaltei spiritualităţi, subconştientul.

"A gusta clipa" experimentului poate deveni însă o capcană, căci trăirismul este un joc steril.

E bine să ne amintim că orice experiment are loc cu un anume scop. Confirmarea unei intuiţii, justeţea ipotezei – sunt bucuriile de netăgăduit ale unui experiment care omologhează o teorie corectă, încununând cu argumente gândirea unui artist sau a unui om de ştiinţă.

Caracteristic experimentului este faptul că, pe lângă rezultatul imediat previzibil, de confirmare sau infirmare a proiectului propus, el poate furniza datele şi argumentele necesare unor concluzii neaşteptate, ca şi îndoielile care pot trasa drumul către materializarea unor viitoare încercări.

Ceea ce este tipic experimentului este deci un rezultat multiplu diferenţiat de variatele sale nivele.

Experimentul ca termen, ca atitudine şi ca fapt în sine a avut şi continuă să aibă o semnificaţie cu evoluţie aventuroasă şi de multe ori amuzantă. Istoria cuvântului aduce mult cu cea a unui alt termen excesiv vehiculat – provocare.

Prin anii '50 era lăudabil să "nu răspundem la provocări", cei care "provocau" fiind întotdeauna persoane duşmănoase, dacă nu chiar duşmani de-a binelea. Un om de bine nici nu provoca şi nici nu răspundea la provocări.

În zilele noastre, dimpotrivă, oricine e "gata să răspundă la provocări", un proiect provocator este un proiect bun şi fiecare, întrebat sau neîntrebat susţine cu patimă că îi plac provocările.

În România (şi nu numai) "experimentul" a avut o traiectorie comparabilă cu cea a "provocării"; în anii

50 – 70 atitudinea oficială academizant - conservatoare din spaţiul socialist îl împingea în zona derizoriului, considerându-l în cel mai bun caz un fel de acnee juvenilă. A stărui pe această cale dincolo de limitele adolescenţei artistice friza infantilismul, dacă nu indecenţa.

Această poziţionare nu a făcut decât să stimuleze (cât pe ce să zic "să provoace") şi mai mult apetitul inovator al celor mai buni din cei ce formau pe atunci tânăra generaţie.

Faptul că atitudinea academizantă se cupla (în majoritatea cazurilor) cu obedienţa faţă de cerinţele ideologice ale unui statu-quo politic profund antipatizat infuza adrenalină iniţiativei tinereşti.

Putem constata acum că – paradoxal – datorăm naşterea unor lucrări absolut unice ca originalitate opoziţiei socialism / capitalism, acum dispărută.

Încă o dată Goethe are dreptate: doar îngrădirile pot stimula personalitatea. Îngrădirea este fertilă pentru imaginaţie deoarece creează nemulţumiri, impune soluţii, devine un motor al creativităţii.

În mod evident, ideală este îngrădirea estetică sudată cu cea social – politică.

Faptul că acum nu mai avem cenzură plictiseşte pe toată lumea şi veştejeşte din start orice iniţiativă înnoitoare. Dacă e permis, dacă nici măcar nu e imoral, ce haz mai are ?

În concluzie, cea mai bună metodă de a distruge experimentul este să-i dai toată libertatea şi de ce nu, să-l comentezi excesiv.

Vremurile de acum sunt din ce în ce mai mult vremuri ale cuvintelor.

Persoane care nu au nimic în comun cu domeniul experimentului, care nu au nici-o înclinaţie spre aşa ceva, pe care nu-i mână nici-o curiozitate, se declară doritoare de "experimente îndrăzneţe"; sunt aceleaşi persoane care au "proiecte provocatoare" şi care "răspund la provocări".

Snobismul e up-datat şi nimic nou sub soare nu apare din mimarea conformistă a nonconformismului.

E însă păcat să se confunde fumul cu focul şi gălăgia şmecheră cu arta autentică.

Putem folosi vorbele pentru a limpezi comunicarea, pentru a face şi mai vizibil adevărul; după cum putem de asemenea să fabricăm cuvinte care să adâncească confuziile şi nonvalorile deja instalate.

Maia CIOBANU

OPINII DE MELOMAN

Lelia ŞERBĂNESCU-RĂDULESCU

Festivalul Internaţional al Muzicii Noi s-a bucurat de un suflu proaspăt, aş spune feminin făcând referire la cele două cunoscute compozitoare Irinel Anghel şi Mihaela Vosganian, care au asigurat directoratul artistic al festivalului.

Din introducerea programului semnat de Irinel Anghel aflu că Săptămâna Internaţională a Muzicii Noi a reprezentat munca unei întregi echipe entuziaste, grupată în jurul motto-ului „I'm Alive!" („Trăiesc!"), arătând astfel că Muzica Nouă, aflată la răspântii de drumuri între secole greu încercate, a supravieţuit şi este mai dornică de a trăi ca niciodată. Este „o atitudine" în faţa atâtor probleme aduse artei de rutina cotidianului, probleme cu care artiştii luptă şi pe care le transformă în materie primă pentru creaţiile lor cu o debordantă poftă de viaţă. Spun „artiştii" pentru că, aşa cum va preciza Mihaela Vosganian, s-au adunat viziuni ale mai multor creatori de artă proveniţi din domenii diferite, ca muzica, dansul sau arta vizuală, care „îşi exprimă manifestul… într-un *art market* al momentului prezent". S-a gândit un festival accesibil publicului cuprinzând toate generaţiile, dorindu-se o adevărată sărbătoare a artei, privită din perspectiva călătoriei spirituale. Astfel s-a născut şi ideea implicării mai multor locaţii într-un proiect de anvergură, fiecare purtând un titlu semnificativ pentru evenimentul găzduit: „Călătorie muzicală la Palatul Mogoşoaia", „Magicland la Palatul Cantacuzino", „I'm Alive!" cu muzică de Jazz la AFI Palace Cotroceni sau Muzeul Naţional de Geologie ca „new enter" în clubul societăţilor culturale deschise publicului, alături de tradiţionalele săli de concerte ale Radiodifuziunii Române ori noua Sală de Operă a UNMB.

Din bogatele oferte ale pliantului mi-am oprit paşii miercuri după-amiază la Palatul Cantacuzino, atrasă fiind de conceptul de Magic Land în care, cum specifica Alina Manole în paginile de prezentare, „*totul este posibil*", iar „*elementul predominant poate fi considerat efectul de levitaţie*". Aveam să descopăr Ansamblul **devotioModerna** condus de Carmen Cârneci într-o desfăşurare sonoră cu titlu polisemantic: ECOURI, adaptat perfect conceptului de „levitaţie sonoră". Deschizând poarta Ţării Minunilor am întâlnit copilăria prin lucrările semnate Felicia Donceanu şi intitulate „Secvenţe pentru voce şi pian" cu texte preluate din folclorul copiilor, având drept idee directoare celebrul vers eminescian: „*Unde eşti, copilărie?*" Astăzi chiar mă întorc şi o pot încă înţelege în interpretarea atractivă a mezzosopranei Elmira Sebat şi pianistului Mihai Vârtosu.

„*Melc, melc*" într-o împletitură de muzică şi recitare creează premizele unui adevărat joc de copii, fiind un teatru instrumental naiv, uşor de urmărit, ce aduce în prim-plan un interesant efect acustic obţinut prin schimbări de unghi scenic sau de timbru vocal.

„*Lună nouă*", alt cântec preluat din folclorul copiilor inserat discursului muzical, ridică un frumos edificiu sonor închegat tocmai prin derularea tablourilor diverse, al căror liant rămâne conceptul unitar al copilăriei, căreia compozitoarea îi aduce un nostalgic omagiu.

Din prezentarea pe care Carmen Cârneci a făcut-o lui Liviu Marinescu am aflat că trăieşte la Los Angeles şi că lucrarea propusă şi intitulată „*Echoes*" pentru flaut solo şi sunete pre-înregistrate (pe bandă) este chiar o primă audiţie românească. „*Ecouri*" intenţionează să surprindă „*acel Univers închis ce se împlineşte prin unduiri de flaut, a cărui existenţă se găseşte undeva departe, înainte chiar de a se naşte*". Ascult o muzică învăluitoare, izvorâta parcă din pereţii Aulei ca într-o catedrală gotică, efectele acustice fiind obţinute printr-un joc ingenios al flautului ajutat de sunete tot de flaut pre-înregistrate în a crea acea atmosferă stelară din muzica sferelor. Sunt sunete ciupite, linii pulverizate ce lovesc un zid imaginar şi apoi se întorc, apelând tehnica augmentării şi diminuării, obţinând adevărate „pliuri" sonore într-un joc flaut/bandă ce urmăreşte obţinerea efectelor prelungi, ce se sting şi reapar într-o existenţă nesfârşită, polifonizată. Melanj de nai, aspiraţii-expiraţii, sunete onomatopeice şi un dialog continuu şi surprinzător într-un val permanent ce urmăreşte jocul sunetelor aerate, interpretate cu virtuozitate şi imaginaţie de talentata flautistă Ana Chifu.

(Continuare în pag. 10)

(Urmare din pag. 9)

A treia piesă a recitalului - „*Trias*” a reprezentativei compozitoare române Cornelia Tăutu, propune o triadă în stil hegelian, urmând principiul „Teză-Antiteză-Sinteză” într-o uluitoare şi mătăsoasă împletitură sonoră bazată pe trei dintre cele mai cunoscute poeme eminesciene, respectiv: „Peste vârfuri”, „Strigoii” şi „Stelele-n cer”. Duo-ul vocal-instrumental avea să fie asigurat de către aceiaşi protagonişti din debutul concertului şi anume mezzosoprana Elmira Sebat şi pianistul Mihai Vârtosu. Se poate uşor observa fascinaţia Corneliei Tăutu pentru peliculă şi lumea celei de a 7-a arte! Muzica aici este abordată într-un limbaj Neo-Romantic, conectându-se uşor prin cea de a treia piesă a lucrării la curentul minimalist, punând accent pe imaginea artistică *pictată* sonor, muzica nefiind altceva decât un efect al acesteia. Cuvântul „pustiităţi” marcat de sferturile de ton într-o tehnică vocală voit mixtă, arată o perfectă stăpânire a elementelor specifice scriiturii vocale contemporane de către mezzosoprana Elmira Sebat, recomandându-se totodată drept o desăvârşită actriţă în obţinerea acelor imagini mişcate, extrem de greu de redat prin „falsuri controlate” ale vocii, ce mă trimit direct la partitura oedipiană a lui George Enescu!

Un moment surpriză a fost prezenţa compozitoarei din Serbia, Ivana Stefanovic şi a lucrării sale intitulate „*Ona*”, în traducere românească: „EA”! Este portretul sonor al unui personaj feminin, care se mişcă într-un univers limitat şi controlat de Cronos, ca zeu-ceas. Cuvinte aparent fără sens reprezintă firul director în curgerea implacabilă a timpului, care rutinează şi devorează femeia.

Ansamblul format din pianistul M. Vârtosu, mezzosoprana Elmira Sebat, flautista Ana Chifu şi violoncelistul Dan Cavassi avea să fie condus cu rigoare şi măiestrie de amfitrioana acestei după-amieze muzicale, compozitoarea Carmen Cârneci. În dialogul melodic stabilit între flaut şi violoncel, combinaţia pian-cello are rolul de adâncire a trăirilor psihologice ale personajului. Am apreciat juxtapunerile simetrice evocând curgerea impasibilă a timpului. Printre acestea, vocea recită într-o perfectă simbioză cu ticăitul ceasului, ce măsoară, măsoară, măsoară… Cuvântul se mulează perfect discursului melodico-ritmic, picurând vorbe cu sensuri multiple în sacade, menite a evidenţia rutina căreia femeia îi cade victimă.

Despre compozitoarea Ivana Stefanovic am toată aprecierea faţă de subtilitatea şi ingeniozitatea arătate în genul teatrului instrumental, recomandând-o ca pe o creatoare imaginativă ce se înscrie liniei compozitorilor-psihologi, cum este şi Cornelia Tăutu.

Ultima lucrare a concertului a fost „*Thesaurós*”, creată, prezentată şi interpretată cu ajutorul ansamblului pe care îl conduce chiar de gazda serii muzicale, compozitoarea Carmen Cârneci. Piesa face parte din ciclul „*Omens*” şi este scrisă pentru formaţie de sextet, alcătuit din Ana Chifu (flaut), Elmira Sebat (voce), Cristian Mancaş (clarinet), Natalia Colotelo-Pancec (vioara), Dan Cavassi (violoncel) şi Alexandru Sturzu (percuţie), deşi la efectele percutistice au participat conform dorinţei creatoarei toţi instrumentiştii, agitând din când în când mici instrumente zornăitoare, dorindu-se sublinierea strălucirii tezaurului. Percuţia bogat tratată (prin sunete combinate de talangă, chimes-uri, cinele, tobă mare sau vibrafon) se împleteşte permanent cu glissandouri sticloase emise de instrumentele formaţiei prin alunecări pe corzi (incluzându-le pe cele ale pianului) sau pizzicato-uri picurate în curgeri întrerupte, totul într-o dispunere clasică a instrumentelor soliste, creând atmosfera misterioasă a unei peşteri sclipinde, luminată de obiectele vechi şi rare sub al căror praf se ascund de secole valori împovărate de ani şi glorie. Ritmul intens format din tronsoane asimetrice, aluzii ale aksakului folcloric, constat că devine ideea centrală în jurul căreia gravitează sunetele instrumentelor participante, închegate în efecte sonore ce construiesc o adevărată piramidă muzicală, ale cărei vârfuri ascuţite vibrează prin străluciri tainice. Este o construcţie unitară prin sunet şi culoare, aproape total lipsită de *respiro*, amplă şi divers abordată din punct de vedere timbral şi ritmic.

Nu-mi rămâne decât să o felicit pe muziciana polivalentă, care a reuşit să mă surprindă, să mă convingă şi să mă cucerească în totalitate prin această triplă ipostază de creatoare-dirijoare-organizatoare de evenimente culturale într-o viziune de înaltă ţinută artistică.

Sergio Altamura

Fac abstracţie de faptul că sunt muziciană şi alerg ca orice consumator de artă la Sala „Mihail Jora” a Radiodifuziunii Române în cea mai pură stare de spontaneitate, neinvitată şi fără a avea certitudinea unui bilet, dar fiind sigură că voi găsi oportunităţi pentru a avea acces la concertul Festivalului de Muzică Nouă, simţindu-mă pentru prima oară în existenţa mea părtaşă fără voie a curentului oportunist al vremurilor bizare şi pline de ilogic pe care le trăiesc.

Aceeaşi zi de 26 mai, cu castani înfloriţi şi mult soare chiar la orele 19:30 când începea concertul Orchestrei de Cameră Radio condusă de bagheta tânărului şi energicului dirijor Tiberiu Soare.

Programul va fi deschis cu piesa Mihaelei Vosganian, „*Calea Îngerului Uman*” scrisă pentru artist tradiţional (reprezentat magistral de către interpretul popular Grigore Leşe), grup experimental (intitulat Grupul InterArt format din chiar compozitoarea Mihaela Vosganian - voce şi percuţie midi, Emil Sein – saxofoane, Barrie Webb – trombon şi *didgeridoo* - un soi de tulnic mai scurt ce emite sunete similare instrumentelor de suflat tibetane, Irinel Anghel – sintetizator, Cătălin Opriţoiu – flaut, Costin Petrescu –percuţie midi şi Călin Grigoriu – chitară electrică), orchestră de coarde (evident Orchestra de Cameră Radio) şi sunete procesate (adică efecte obţinute prin procedee electronice de către inginerul de sunet, de la pupitrul special amenajat în sala de concert). O lucrare

monumentală aflată în primă audiție absolută, adevărată alegorie ce conduce ascultătorul deopotrivă prin muzica sferelor, muzica tradițional românească (interpretată în cel mai autentic stil şi cu o forță a mesajului impresionantă de către menționatul Grigore Leşe, care face astfel demonstrația calității sale artistice impecabil şlefuite, reuşind un rol dificil, transpozabil aş spune, cu o limpezime de invidiat chiar şi de cei mai celebri actori) şi muzica avangardistă axată pe efect şi experiment acustic, totul într-o curgere continuă de aproximativ 30 de minute.

„*Copilul nostru va fi fiul Lunii…*" şoptit amplificat în ecouri cosmice se va dezvolta ulterior într-un fragment polifonizat tip canon în oglindă, preluat din Miorița (purtându-mă cu gândul spre modurile „Mio" ale lui Ştefan Niculescu), utilizând tehnicile de inversare sau recurență chiar şi în citatele textului: „*Şi de-i vedea maicuță bătrână cu brâul de lână/ Să-i spui curat că m-am însurat/ Soarele şi Luna mi-au ținut cununa…*", dorindu-se sublinierea mesajului dramatic şi complex, intenționând evidențierea uniunii permanente cu Universul din care venim pentru a ne întoarce, unificând astfel Destinul Omenirii, condus şi influențat de Înaltele Spirite – aici FIUL! Am apreciat textura dialogală dintre fluierele tradiționale şi saxofoane, ca şi efectele obținute cu ajutorul percuției midi (un soi de laptop-uri mai mari cu butoane cauciucate în loc de taste) împletite cu declamațiile şi strigăturile vocii bărbăteşti.

A doua lucrare a serii aparținea compozitorului spaniol Jesus Villa Rojo şi aducea ceva din spiritul iberic în muzica ce purta titlul de „*Concierto Plateresco*" pentru saxofon şi orchestră de coarde, prezentat într-o primă audiție românească. Forma concertului se înscrie stilului lisztian, însumând cele trei mişcări specifice într-una singură ca într-un Poem simfonic, aducându-l în atenția publicului pe saxofonistul Emil Sein, bine cunoscut, deşi este de multă vreme rezident în Spania. Într-o interpretare sigură, Poemul părea o descriere istorică reactualizată, un adevărat „El Cid" modern, uşor confuz dar având un scop clar conturat: cucerirea unor noi şi vaste teritorii „pentru gloria muzicii". O partitură fără contraste violente, plăcută şi caldă ca o zi de vară petrecută într-o grădină maură.

Pauza concertului simfonic anunța alte prime audiții, semnate de doi dintre cei mai profunzi şi remarcabili muzicieni români ai creației contemporane: Andrei Tănăsescu şi Doina Rotaru.

„*Toccata*" pentru pian şi orchestră în interpretarea compozitorului însuşi, avea să surprindă total prin limbajul romantic şi orchestrația amplă, minunat realizată, deşi depăşea evident forțele unei orchestre de cameră, chiar prin suplimentarea partidelor. O pianistică virtuoză, rahmaninoviană sau brahmsiană, într-o interpretare de-o amploare sonoră de nebănuit din partea unui pianist de talie medie şi cu aspect potrivit mai degrabă stilurilor voalate chopiniene sau debussiene. De altfel, episoadele „dolce" au scos la suprafață un tuşeu rafinat şi o sonoritate caldă, care mă face să regret că nu am avut ocazia mai des să-l ascult pe pianistul Andrei Tănăsescu în marile concerte sau recitaluri de muzică a secolelor XVIII-XIX!

Accept tumultul sonor sincronizat cu acordurile pianistice desfăşurate pe întreaga claviatură „á la Grieg" şi sunt uimită de ştiința în arta orchestrației de care dă dovadă compozitorul, în special în mânuirea partidei suflătorilor de alamă. Cu o Coda mai bine echilibrată, „*Toccata*" va deveni cu siguranță o lucrare dezirabilă pentru repertoriul oricărui mare interpret.

„*Masque et miroirs*" – Măştile şi oglinzile Doinei Rotaru sunt cuceritor redate prin nenumărate efecte percuționistice, reproduse cu adevărată artă de magician de către percuționistul Alexandru Matei, vechi colaborator şi cunoscător al caracteristicilor de stil ale creatoarei. *Oglinzile* în interpretarea Orchestrei de

Cameră Radio, a ansamblului percutistic condus cum spuneam de Alexandru Matei, a saxofonistului de talie internațională Daniel Kientzy şi mai ales a dirijorului Tiberiu Soare (care se anunță un viitor vrăjitor al baghetei şi un conducător redutabil al orchestrelor, având viziune, inspirație şi putere de sinteză), a reprezentat o interpretare fascinantă şi hipnotică a partiturii, reuşindu-se implicarea tuturor interpreților şi orchestranților deopotrivă. Sclipiri răsfrânte şi multicolore, spărturi şi multiplicări de imagini surprinzând măştile în diferite ipostaze, descompunând şi recompunând imaginea. Culoare, efect, timbru – totul într-o curgere fluentă şi lucitoare, arătând-o pe Doina Rotaru ca pe-o Mare Maestră a formei şi efectelor sonore, reuşind captarea ascultătorului într-o lume magică, transpunându-l într-o adevărată „Țară a minunilor", în care fiecare interpret – membru al orchestrei sau solist, participă necondiționat, devenind fie o mică Alice, fie un „Vrăjitor din Oz".

Admir, admir, admir şi rămân câteva zile sub impresia unui concert de foarte bună calitate inclus prin tradiție Săptămânii Internaționale a Muzicii Noi, dar şi stagiunii de concerte a Radiodifuziunii. Felicit aşadar organizatorii şi deopotrivă pe cei ce au dat viață acestor proiecte îndrăznețe – artiştii participanți în variatele lor ipostaze: creatori, interpreți, dirijori. Şi sper! Sper că muzica nu este o lume moartă şi neinteresantă, ci că va dăinui veşnic prin valorile ei, ce trebuie însă protejate şi ajutate să iasă la iveală. Poate totuşi viitorul va aduce sălilor de concert şi de spectacole ale țării un public ce va include şi membri ai unei clase politice bine reprezentate de persoane mature, purtând respectul cuvenit artei, educației şi culturii în general, înțelegând implicarea în activitățile comunității intelectuale ca pe-o strategie de stat care asigură tocmai progresul acestuia…

Experimente de magie albă/neagră

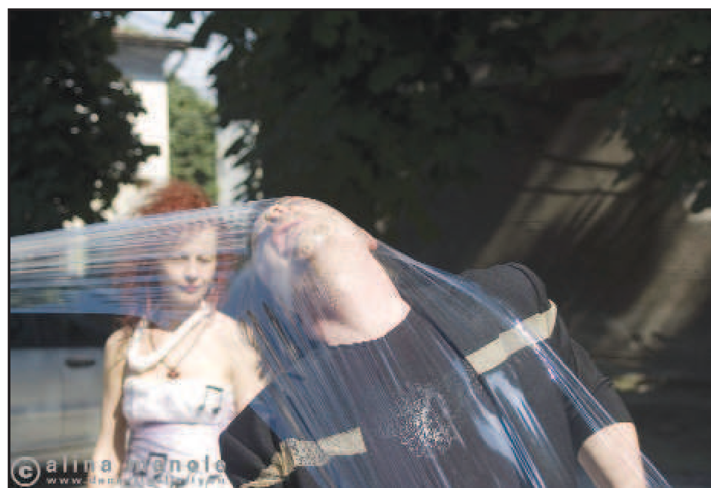
Nicolae TEODOREANU

Ultima manifestare din cadrul SIMN 2010 a constituit un element emblematic, cheie, pentru curgerea întregului festival şi mai ales pentru desfăşurarea acelui segment aparte, denumit *Magicland,* creat de Irinel Anghel, directoarea artistică, alături de Mihaela Vosganian, a festivalului din anul acesta.

Dar, mai întâi: ce este Magicland*?* Este un perimetru delimitat în spaţiu şi timp, situat în curtea Palatului Cantacuzino, un cort, în care totul este „altfel" decât în lumea noastră, în primul rând fiindcă aici totul este de plastic. Magicland este ca o incintă „sacră", un fel de Centru imaginar al lumii sonore, un spaţiu care se doreşte „neconvenţional", „ne-mărginit", un tărâm în care „totul este posibil", o zonă de maximă *libertate*, în care eşti chemat să îţi descoperi *puterile creatoare* (conform caietului program). Oricum, un câmp *experimental*. Astfel definit, tărâmul magic se delimitează net de lumea „convenţională", „clasică", rămasă în afara incintei „sacre", reprezentată în cadrul festivalului de concertele de muzică tradiţional-moderne, concertele cu *piese, compozitori, partituri, interpreţi* şi *public*, desfăşurate obişnuit în *sălile de concert.* Dar în cadrul SIMN 2010 totul a fost dublu, căci au fost nu doar două spaţii: înăuntrul şi în afara Magicland-ului (centru şi periferie), dar şi două serii de manifestări, ca două festivaluri separate, care au rulat în paralel şi, ca o confirmare, două caiete program: pentru SIMN şi pentru Magicland.

Aşadar, în seara zilei de 30 mai a avut loc o manifestare intitulată: *LoveBubbleStory,* având ca protagonişti doi dansatori, ale căror nume figurau în program drept Farid Fairuz (Liban) şi Angelika Adalbert (Israel), acompaniaţi acustic de nelipsitul, la astfel de manifestări, Sorin Romanescu. În incinta cea mai „sacră" a cortului de plastic, în interiorul interiorului, într-un mediu ceţos, fumegând, într-o ambianţă muzicală de tip *death metal,* colorată cu *noise*-ul produs de plasticul frecat, dansatorul libanez, mascat în bărbos (în arab, taliban?!), dotat cu un fel de aripi de plastic, a „oficiat" un rit suprem „eliberator", *conectându-se la Puterea interioară* (sintagma aparţine lui Irinel pentru prima seară a festivalului), creând o atmosferă ca de transă. Părea că asistăm la un real dans de posedare.

Dar, instrumentul acestui dans orgiastic era nici mai mult nici mai puţin decât o Biblie, având pe copertă Sfânta Cruce, pe care artistul principal a purtat-o şi legănat-o senzual în dreptul pantalonilor, sub ochii vrăjiţi ai publicului, Biblie care a fost apoi azvârlită într-un colţ, pentru ca magul să poată binecuvânta cu semnul Crucii publicul, dar care să ajungă – ca din întâmplare – sub picioarele sale frenetice, în timp ce spărgea nişte baloane („bubble") tot din plastic (Semnalăm în treacăt o paronimie posibilă: Bible-bubble, care ar da un tâlc mai aparte întregului spectacol: în loc de *LoveBubbleStory* am avea *LoveBibleStory* – povestea „iubirii" Bibliei). Probabil că au fost şi alte momente de asemenea „trăire" magică, dar pe care eu nu le-am mai putut viziona, fiind la rându-mi unul din baloanele care a... plesnit. Asistasem aşadar, mut, prostit, la un adevărat *ritual demonic: călcarea în picioare a Sfintei Scripturi şi a Sfintei Cruci*.

În felul acesta, cuvinte ca *libertate* şi *putere interioară* şi-au atins supremul înţeles. Într-o lume deplin liberă, într-o artă care de asemenea a lăsat demult să cadă orice tabu, de la formă la cadru de manifestare, de la funcţie sacră până la conştiinţă, ce limită mai putea fi înlăturată pentru a atinge un grad încă mai mare de „libertate"? Ultimul bastion, batjocorit oricum destul de-a lungul secolelor de revoluţii politice şi artistice, a fost şi rămâne, pentru nihiliştii şi anarhiştii de toate felurile: Hristos Cel Răstignit, Cel urât de „ai Săi", atunci ca şi astăzi.

Ieşind de la spectacol, m-am întrebat dacă nu cumva m-am înşelat. Poate fusesem victima doar a unei „iluzii". Eram doar într-un spaţiu magic. Dar, nu, acestea nu erau iluzii, ci *faptele* aşa cum s-au petrecut. Am fost martor, în stare de deplină conştienţă la derularea lor. Fumul, plasticul, muzica frenetică nu m-au cuprins într-atât încât să uit unde mă aflu, cine sunt şi ce este *ceea* ce este terfelit pe pardoseala de plastic.

Totuşi, o altă întrebare mă chinuia: poate totul nu e decât un joc mai mult sau mai puţin nevinovat şi nu ascunde defel o intenţie malefică. Întors acasă, încercând să aflu mai mult despre cei doi dansatori şi despre *underground*-ul lor spiritual, aveam să descopăr în presa internautică lucruri absolut surprinzătoare. În primul rând, Farid Fairuz nici *nu există!* Acest personaj nu este decât rezultatul unui *proiect de biografie ficţională* iniţiat de coregraful român Mihai Mihalcea, cel care, ca artist, şi-a creat o identitate virtuală. Este ceea îi permite lui M. Mihalcea să se exprime într-un mod dezinhibat, necenzurat, ca în „delir", asupra unor lucruri ce ţin de politica şi etica conaţionalilor săi români, fapte despre care altfel nu se cade a vorbi. Tipul este un pretins „libanez" (de aici probabil masca de taliban!), venit de nicăieri, care, chipurile, este entuziasmat, pe deoparte, de darurile spirituale ale poporului gazdă, dar care constată, pe de alta, tarele acestei lumi rămase în urmă, „medievale" şi ipocrite. Acest personaj, creat la începutul lui 2010 sau puţin înainte, este de două ori magic: odată fiindcă este o *ficţiune*, apoi deoarece este – pe cât lasă să se înţeleagă – dotat cu „puteri paranormale", cu înclinaţii „oculte". În felul acesta jocul între *realitate – ficţiune – supranatural* devine fascinant şi captivant pentru el, partenerii săi, public. Nimeni nu mai ştie când vorbim serios şi când glumim (De altfel, personajul mizează în spectacolele sale în bună măsură pe factorul comic).

(Continuare în pag. 18)

Proiecte, colaborări, împliniri

Elena CHIRCEV

Primăvara anului 2010 a fost bogată în realizări artistice la Academia de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca. Stagiunea de recitaluri şi concerte, ajunsă la ediţia cu numărul 45, a prilejuit afirmarea unor tineri interpreţi şi a adus bucuria reîntâlnirii cu personalităţi consacrate şi opusuri de mare valoare din literatura muzicală universală şi românească. Artişti de marcă, din prestigioase instituţii europene (Universitatea „Mozarteum” din Salzburg şi Academia de Muzică „Liszt Ferenc” din Budapesta, Orchestra simfonică a Filarmonicii din Berlin) au atras un număr însemnat de studenţi şi profesori la cursurile susţinute în cadrul Programului Erasmus, iar Simpozioanele de muzicologie au stârnit interesul prin valoroase contribuţii exegetice. Contacte şi parteneriate recente ale Academiei au condus la apariţia unor manifestări noi în agenda anuală. De aceea, alegem pentru detaliere, doar trei dintre numeroasele succese ale lunilor anterioare, care reprezintă tot atâtea proiecte şi colaborări al Academiei cu diferite instituţii, având drept rezultat organizarea unor manifestări de anvergură: Festivalul „Viva vox”, „Zilele Operei Constantin Pavel” şi „Zilele artei bizantine”.

Aflat la cea de a doua ediţie, Festivalul studenţesc de operă „Viva vox” (05 – 15 mai 2010) a început sub semnul recentului triumf al şcolii clujene de canto: premiile câştigate de tenorul Ştefan Pop la Seul şi Milano. Festivalul a fost şi în acest an o desfăşurare remarcabilă de forţe, reunite pentru punerea în scenă a douăsprezece spectacole de operă (zece dintre acestea aparţinând formaţiilor invitate) şi a altor câteva mini-spectacole în locaţii alternative, pentru desfăşurarea a patru clase de măiestrie, pentru reuşita lansării volumului “Ludovic Spiess” (autor Costin Popa) şi a unei licitaţiei inedite. Efortul considerabil pretins de un proiect de o asemenea consistenţă (au fost prezenţi în jur de 400 de participanţi), a necesitat şi parteneri pe măsură ai Academiei de Muzică, adică Asociaţia Patronilor şi Meseriaşilor, Opera Maghiară şi Opera Naţională Română Cluj-Napoca, trei ministere (Educaţie, Cultură, Muncă) şi alte câteva organisme locale - Consiliului Naţional de Formare Profesională a Adulţilor, Consiliul judeţean şi local, Primăria Municipiului Cluj-Napoca. Prezenţa la Cluj a mezzosopranei Viorica Cortez, în calitate de Preşedinte de onoare al Festivalului, a permis şi organizarea unei impresionante ceremonii de decernare a titlului de *Doctor Honoris Causa* al Academiei de Muzică „Gh. Dima”, în semn de preţuire pentru întreaga sa carieră. Calităţile şi pregătirea studenţilor prezenţi în cadrul festivalului ne îndreptăţesc să credem că mulţi dintre aceştia vor urma un traseu artistic cu succese similare celor însumate de distinsa solistă omagiată în mai, la Cluj. Pe de altă parte, rezultatele bune ale colaborării Academiei cu instituţiile partenere sunt o garanţie a reuşitelor viitoare.

Doar la câteva zile după „Viva vox”, un proiect nou şi un alt parteneriat al Academiei de Muzică: „Zilele Operei Constantin Pavel”, manifestare care a debutat în acest an la Bistriţa, având ca obiectiv readucerea personalităţii celui care a fost, în 1919, primul director al Operei Române din Cluj, în atenţia melomanilor şi a muzicienilor. Desfăşurate în 19 şi 20 mai, sub patronajul Ministerului Culturii şi Cultelor şi a Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a Vadului, Feleacului şi Clujului, „Zilele Operei...” au beneficiat de sprijinul mai multor instituţii: Centrul Judeţean pentru Cultură şi Consiliul Judeţean Bistriţa-Năsăud, Primăria Bistriţa Bârgăului şi, desigur, Academia de Muzică „Gh. Dima”, care a răspuns solicitărilor printr-o prezenţă numerică însemnată, în cele două zile dedicate muzicii de operă pe meleaguri bistriţene.

Programul a început în localitatea natală a solistului, Bistriţa Bârgăului, a inclus o slujbă de pomenire a lui Constantin Pavel (1881-1945), un simpozion şi un recital susţinut de studenţi şi absolvenţi bistriţeni ai Facultăţii de Artă scenică, continuând la Centrul Multicultural – Sinagoga Bistriţa, cu un recital vocal-instrumental la care şi-au dat concursul studenţi şi cadre didactice ale Academiei clujene. Viaţa şi activitatea marelui solist, rolul său în edificarea Operei române au fost evocate în cadrul simpozionului, de oaspeţi de onoare, între care muzicologul Octavian Lazăr Cosma de la Bucureşti, prof. univ. dr. Bujor Dânşorean şi asist. univ. dr. Tatiana Oltean, de la Cluj, precum şi de principalul organizator, prof. univ. dr. Mircea Gelu Buta, din Bistriţa. Cu această ocazie a fost prezentată şi valoroasa lucrare „Opera Română din Cluj” (vol. I), monografie realizată de prof. univ. dr. Octavian Lazăr Cosma şi tipărită prin străduinţa bistriţenilor, în acest an. Centrul Cultural Municipal „George Coşbuc” Bistriţa a găzduit, în cea de a doua zi, spectacolul de operă: „Cafe – belcanto”, în cadrul căruia au evoluat mai mulţi studenţi ai Academiei, îndrumaţi de prof. univ. dr. Ionel Pantea, prof. univ. dr. Victor Gh. Dumănescu şi prof. univ. dr. Francisc Fuchs. Colaborarea fructuoasă dintre Academia de Muzică şi Centrul Judeţean pentru cultură Bistriţa-Năsăud a deschis noi perspective unui parteneriat care va fi dezvoltat, cu siguranţă, în anii următori.

Cea e a treia colaborare a Academiei de Muzică, asupra căreia dorim să atragem atenţia, s-a concretizat între 10-15 iunie, când au avut loc la Cluj-Napoca „Zilele artei bizantine”, manifestare aflată la cea de a VI-a ediţie. Organizatorul principal este Grupul „Sf. Ioan Damaschin”, iar Academia a devenit co-organizator de la ediţia precedentă. Deosebit de apreciate de tinerii teologi, artişti plastici şi muzicieni încă de la prima ediţie, „Zilele artei bizantine” se află sub înaltul patronaj al Mitropoliei Clujului, Albei, Crişanei şi Maramureşului şi au inclus în fiecare an conferinţe pe teme de iconografie sau de muzică bizantină, lansări de carte, vernisaje ale unor expoziţii de icoane, concerte de muzică psaltică şi slujbe religioase, toate acestea realizate cu aportul unor personalităţi din lumea teologică şi artistică; putem aminti, în acest sens, prezenţa în anii trecuţi a pr. prof. dr. Nicolai Ozolin de la Institutul Teologic „Saint Serge” din Paris şi a prof. univ. dr. Giorgios Kordis de la Institutul Teologic din Atena, a Protopsaţilor greci Theodor Vassilikos şi Vasilios Nonis. Programul a fost generos şi în acest an, incluzând printre altele, un Workshop de frescă bizantină susţinut de maestrul Grigore Popescu şi grupul „Sf. Ioan Damaschin”, finalizat cu expoziţia de frescă bizantină din subsolul Bisericii Studenţilor (Complexul Haşdeu), o expoziţie de icoane, arhitectură şi artă fotografică, al cărei vernisaj a continuat cu un micro-recital de muzică psaltică, Masa rotundă cu tema „Artele în biserică – muzică, pictură, arhitectură” şi conferinţa „Aisthesis şi Theoria. Repere filocalice ale cântării bizantine”, susţinută de cercetător ştiinţific dr. Constantin Secară de la Bucureşti. Deşi concertele de muzică psaltică, nelipsite de la alte ediţii, s-au lăsat aşteptate în acest an (din motive obiective), continuarea colaborării cu Academia de Muzică oferă perspectiva unei amplificări a acestui domeniu, la ediţiile următoare.

Realizări remarcabile şi finalizări ale unor proiecte, rezultat al colaborărilor şi parteneriatelor Academiei de Muzică „Gheorghe Dima”, s-au alăturat în acest an succeselor obişnuite în plan didactic, artistic şi de cercetare; cele amintite de noi sunt doar o parte a împlinirilor de care s-au bucurat deopotrivă cadrele didactice şi studenţii clujeni, în ultima parte a anul universitar 2009-2010.

O importantă cercetare istoriografică

Costin POPA

A apărut în acest an la editura bistrițeană Charmides, în colaborare cu Uniunea de Creație Interpretativă a Muzicienilor din România, în condiții grafice cu totul deosebite, primul volum al unei monografii monumentale, **Opera Română din Cluj, 1919-1999**. Autor, distinsul muzicolog, cercetător ştiinţific şi profesor universitar Octavian Lazăr Cosma, binecunoscută personalitate a exegezelor în sfera artei sunetelor, teoretician erudit, de profundă cultură, constructor de şcoală. În cele aproape 900 de pagini cât însumează cartea, s-a oprit acum la perioada 1919-1959. Aşadar un demers care pune în lumină primele patru decenii din bogatul istoric al unuia dintre teatrele lirice reprezentative ale României, instituție fondată chiar cu doi ani înainte de înființarea Operei bucureştene.

Solida tradiție a Operei Române din Cluj, marii cântăreți care au evoluat pe scenă în cei peste 90 de ani de existență, spectacolele de remarcabilă ținută artistică, numeroasele premiere, repertoriul şi, adiacent, şcoala locală de canto, fac parte din patrimoniul național intangibil, cu puternic răsunet peste hotare. Numai între 1919 şi 1959, cu toate perioadele grele străbătute – refugiul din timpul războiului, presiunile ideologice comuniste -, instituția a adunat pe afiş nu mai puțin de 126 de titluri (101 opere, 13 operete, 8 balete şi 4 lucrări vocal-simfonice).

Strădaniile compozitorului Tiberiu Brediceanu s-au văzut încununate prin actul de înființare, datat 18 septembrie 1919, care l-a şi numit pe tenorul şi regizorul Constantin Pavel ca întâiul director al Operei şi Operetei din cadrul Teatrului de Stat din Cluj. Spectacolul de lansare din 25 mai 1920, **Aida** de Verdi, a fost startul unei evoluții ulterioare prodigioase, în condițiile în care, după reconcilieri de culise, Tiberiu Brediceanu preluase deja conducerea instituției, aflată încă de la data inaugurării sub numele Opera Națională Cluj şi avându-l ca director artistic pe legendarul bariton Dimitrie Popovici-Bayreuth.

Monografia scrisă de Octavian Lazăr Cosma tratează istoria Operei clujene cu o rară minuțiozitate (repet, 900 de pagini!), pe baza unei extraordinare documentări, a unei selecții profesioniste şi a unui comentariu de aleasă clasă. Slova lui Octavian Lazăr Cosma reține din primul moment atenția. În ansamblul abundenței faptice, pe lângă inerenta

povestire, indispensabilă unui astfel de gen de carte, se remarcă fluența discursului, bogăția lexicului, conexiunile ideatice, analiza temeinică, adresarea precisă, totul conferind volumului calitatea de operă literară.

Era firesc ca structura să fie fundamentată pe cele 40 de stagiuni. Dar în cadrul fiecăreia sunt evidențiate teme definitorii pentru respectiva perioadă, bine sesizate, cu titluri incitante. Aş nota: „Expulzarea lui Egisto Tango", „Pericolul comasării", „Împotriva hipertrofierii criticii", „Păstrați-ne Opera!", „Conflict la nivelul direcțiunii", „Florile de mucegai ale formalismului", „Afrontul soliştilor", „Desconsiderarea publicului?", „Pericolul actualizărilor vulgare", „O cădere aplaudată", „Laurii se preschimbă în autolinişțire" etc. Sunt subiecte în care autorul forează extrăgând esențialul şi relevând frământările pentru menținerea ştachetei teatrului la nivelul cel mai înalt al calității.

Alături de toate acestea, marile nume ale Operei din Cluj sunt prezente la tot pasul, consfințind pentru posteritate panoplia de valori care a statuat reputația teatrului. Rostindu-le, se parcurge un traiect de glorie: „Tripletă ideală – Aca de Barbu, Traian Grozăvescu, Nicu Apostolescu", „Lya Pop – o neegalată mezzosoprană", „Mimi Nestorescu – voce wagneriană", „Jean Athanasiu încântă", „Ana Rozsa – voce ca o bijuterie", „Gheorghe Folescu în **Năpasta**", „Debutul lui Dinu Bădescu", „Ionel Tudoran confirmă", „Stella Simonetti – o profundă interpretă", „Maria Moreanu, Şerban Tassian şi Emil Marinescu pe scena clujeană", „Lucia Stănescu – o sensibilitate artistică vie". Dar nu numai pe acestea. Sunt remarcați Petre Ştefănescu-Goangă, David Ohanesian, Octav Enigărescu, Ion Piso şi mulți alții. Alături de cântăreții cu nume rezonante, marii dirijori George Georgescu, Jean Bobescu, Egizio Massini, Ionel Perlea, George Enescu, Constantin Bugeanu etc. şi sarabanda directorilor instituției, completează tabloul. Grăitor este faptul că „Indexul de nume proprii" de la sfârşitul volumului însumează nu mai puțin de 20 de pagini!

Prezențele unor iluştri oaspeți străini sunt consemnate cu acribie. Citim despre „Iovita Fuentes la Cluj" şi „Tenorul John Sullivan" sau că „Pietro Mascagni dirijează **Cavalleria rusticana**" iar „Celebrul tenor Piccaver nu impresionează",

Importante secțiuni sunt dedicate prezentării pe larg a premierelor. Distribuțiile, numele realizatorilor, descrierea contextului, a atmosferei şi, desigur, extrasele din presa vremii dau o imagine completă evenimentelor. De fapt, citatele din publicațiile timpului sunt prezente peste tot, atent şi elocvent alese. Nu mai vorbesc de bogata iconografie, excelent prelucrată de Luminița Ciobanu şi prezentată într-o tentă sepia care reproduce parfumul epocii şi aduce un plus de atractivitate lecturii. Culoarea de literă se armonizează cu cea a fotografiilor, paginația este aerisită, caldă, plăcută şi faptul este clar datorat lui Mihai Cosma, autorul editării computerizate.

Remarcabile prin utilitate sunt şi sintezele. La fiecare stagiune se prezintă tabelar frecvența operelor aflate pe afiş iar la final, în capitolul „Evaluări statistice", găsim sugestive diagrame privind configurația raportului dintre spectacolele de operă, operetă, balet şi oratorii, sinteza titlurilor pe stagiuni şi spectrul autorilor, cu onoranta precizare privitoare la prezența aproape egală a componisticii româneşti cu cea din patria operei, Italia.

Volumul I 1919-1959 din monografia lui Octavian Lazăr Cosma **Opera Română din Cluj 1919-1999** este o carte fundamentală. Clujul şi România au cu ce se mândri. Rămâne doar ca volumul al doilea, 1959-1999, să vadă cât mai curând lumina tiparului. Şi, indispensabil, deşi neanunțată, trebuie să urmeze o a treia carte, pentru perioada de la 1999 până în prezent. Le aşteptăm.

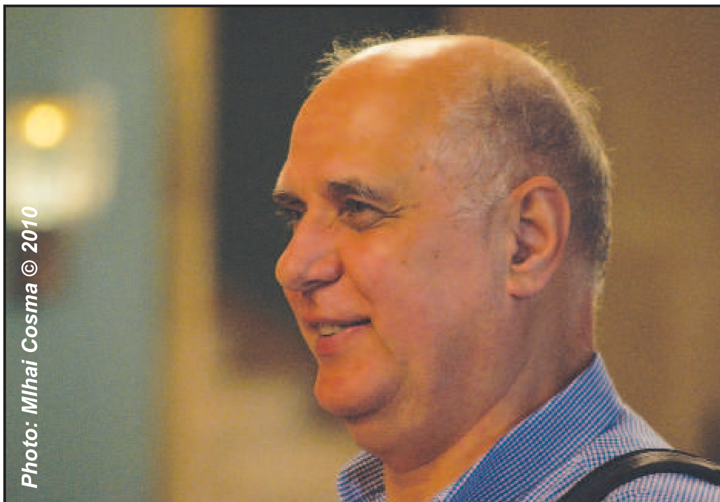
Remus Manoleanu la Ateneu

Marcel FRANDEŞ

Audierea unui recital cu muzică de Ludwig van Beethoven stimulează fără îndoială purificarea sufletească. Însuşi *titanul* spunea: *Cine ajunge să cunoască şi să înţeleagă muzica mea, va fi eliberat de toată mizeria care îi trage în jos pe alţii.*

Pianistul Remus Manoleanu a susţinut un recital pe 24 aprilie, la Ateneu, cuprinzând trei sonate din creaţia lui Ludwig van Beethoven. La fiecare apariţie scenică, artistul ne dezvăluie adâncimile estetice şi filozofice ale muzicii pentru pian, într-un mod atât de firesc încât, ascultându-l percepi un îndemn: să-ţi reevaluezi modul de comunicare, până la contopirea cu limbajul muzical. De la ludic la dramatic, de la dansant la sobru, 'glasul' său pianistic, îmbrăcat cu o timbralitate focalizată în funcţie de repertoriul cântat, surprinde spiritul şi afectul publicului meloman de pe orice meridian.

Remus Manoleanu a studiat pianul la Liceul de Muzică *Sigismund Toduţă* din Cluj-Napoca, apoi la Conservatorul *Ciprian Porumbescu,* cu Ovidiu Drîmba, Gabriel Amiraş şi

Gheorghe Halmoş. S-a perfecţionat la Conservatorul *Ceaikovski* din Moscova, la clasa profesorului Stanislas Neuhaus. A absolvit şi Facultatea de Filozofie a Universităţii din Bucureşti, iar în anul 2001 a obţinut doctoratul în muzică la Academia de Muzică *Gheorghe Dima* din Cluj. A susţinut concerte şi recitaluri în Anglia, Irlanda, Elveţia, Germania, Olanda, Franţa, Brazilia, Coreea de Nord, Rusia, Siria şi SUA. O serie de compozitori români i-au dedicat lucrări pe care le-a cântat în primă audiţie.

În recitalul de la sala Ateneului Român, l-am ascultat pe Remus Manoleanu interpretând câteva opusuri pianistice beethoveniene cu o deosebită acurateţe stilistică şi o mare inspiraţie : *Sonata în Re major,* op. 10 nr. 3, *Sonata în mi minor,* op. 90 *şi Sonata în fa minor* op. 57, *Appassionata.*

Pornind muzica primei părţi din *Sonata nr. 7 op. 10 nr. 3,* în *Presto,* printr-un lung şir de unisonuri, pianistul îi amplifică convingător expresia gravă. Realizarea fluenţei acestei muzici, aparent improvizatorice, ascundea de fapt o elaborare îndelungată, cât şi o admirabilă maturitate a gândirii. Devenită substanţă primordială, ideea muzicală, infiltra structura arhitectonică, dându-i viaţă. Acele octave din debut, oprite brusc, aminteau de faliile beethoveniene.

În interpretarea lui Remus Manoleanu, melancolia copleşitoare, caracteristică melodicii părţii secunde a sonatei (*Largo e* Mesto) căpăta impulsuri dramatice. Artistul concentra în tema iniţială sentimentul de durere, printr-o mare forţă de transmisie. Câtă artă a gradării tensionale în stingerea din secţiunea Codei! După această nobilă exteriorizare a sentimentului tragic, relaxarea a fost adusă natural, prin apariţia vechiului dans – *Menuet*, ce a încheiat *Sonata nr. 7, în Re major.*

Cu o deosebită abilitate a contrastelor a fost interpretată *Sonata nr. 27 în mi minor op. 90.* Dacă prima mişcare, *Mit Lebhaftigkeit und durchaus mit Empfindung und Ausdruck* ar putea fi simbolizată prin cap, cea de-a doua, *Nicht zu geschwind und sehr singbar vorgetragen*, ar fi reprezentată metaforic de inimă.

În finalul recitalului său, pianistul Remus Manoleanu a oferit publicului aflat în sala Ateneului, *Sonata nr. 23 în fa minor* op. 57, *Appassionata - acest suprem document artistic beethovenian şi mărturie a unor forţe morale pilduitoare* (Ioana Ştefănescu). Însuşi compozitorul sugera similitudini cu tragicomedia lui William Shakespeare, *Furtuna.* Cu o virtuozitate şi o trăire artistică demne de această *creaţie a pasiunii,* Remus Manoleanu ne-a relevat programatismul filozofic al acestei *Sonate op. 57* într-un chip unic.

Ascultam fascinat concentrarea elementelor de conflict dintre motivul construit pe arpegiul ascendent al tonicii şi trilul de încheiere (prevestind nelinişte a), din prima parte a sonatei, *Allegro assai*. Cu câtă adâncime era pus în vibraţie apoi motivul laconic, format din patru sunete, amintind de începutul *Simfoniei a cincea a Destinului*! El se afla situat între cele două idei muzicale din Expoziţia formei de sonată. Se putea percepe în expresia muzicală a lui Remus Manoleanu semnificaţia ameninţării sumbre, cu rol de *memento.* Aspectul simfonic al scriiturii răsărea peste tot. Aşa se face că, uneori, era uşor de imaginat un *tremolo* al corzilor unui ansamblu, alteori, se iveau parcă sonorităţi de harpă.

Minunat a sunat *Andantele,* un răgaz vremelnic oferit de variaţiunile cântate cu o sonoritate de argint. Se distingea filigranul treizecidoimilor de la mâna dreaptă, iar firele dantelate pluteau peste tema densă, cântată marcat la mâna stângă.

Interpretarea finalului sonatei*, Allegro ma non troppo,* a readus atmosfera de încleştare a primei mişcări. Acele veritabile strigăte din debutul părţii a treia, cu acordurile de septimă micşorată (repetate obsedant în *fortissimo*)*,* au creat o tensiune suficientă pentru ca ultima secţiune, *Coda*, să pară extrem de luminoasă. Era astfel întruchipat idealul etic beethovenian: încrederea în forţa Vieţii. Ne bucurăm mereu în muzica acestui geniu al muzicii de monumentalele suprafeţe proiectate sonor prin etalarea principalelor funcţiuni tonale. Redescoperim acolo arpegii desfăşurate pe mai multe octave ori maree de game.

La cererea publicului, pianistul Remus Manoleanu a oferit un *Preludiu* de Dmitri Şostakovici. Un vals în care melodia dansantă, structurată ternar, evolua firesc, pentru ca apoi, la un moment dat, ea să treacă pe o altă orbită dilatată (măsura de 3 timpi era urmată de una de 4 timpi). Impresionantă interpretarea *dintr-un foc* a unui program atât de dens, la un nivel artistic de excepţie!

O seară unică, cu Alina Cojocaru

Deşi de-a lungul anilor am fost martora multor seri memorabile, în care nume mari din arta mondială a muzicii şi baletului au tălmăcit partituri celebre, rar mi-a fost dat ca, revăzând acelaşi rol în aceeaşi interpretare, să mă înfioare, atât de diferit şi irepetabil, ca în seara zilei de 30 mai, când am văzut-o pe Alina Cojocaru în ,,Giselle". A fost ca o sculptură în fum, care te fascinează, te uimeşte şi te luminează, cât timp o urmăreşti, iar după lăsarea cortinei, parcă te lasă golit, singur, cumva părăsit, dar năuc de bucurie că ai fost martorul creării ei. O mai admirasem pe Alina Cojocaru în repetate rânduri, atât la Coven Garden, unde este prim-balerină, cât şi aici. Mi-a plăcut şi m-a impresionat de fiecare dată, indiferent de rolul interpretat. Pentru că, intuitiv sau nu, ea combină într-un mod original tehnica rusă, unică şi atât de performantă, cu naturaleţea convingătoare a actoriei englezeşti, unică la rândul ei. Iar gingăşia, sensibilitatea şi fineţea-i înnăscută o completează perfect. Acum, când a dansat la distanţă de câţiva ani, a doua oară acest rol pe scena ONB, a fost ca un vis, fiindcă ea nu a interpretat-o pe Giselle, ea a fost Giselle însăşi, om şi spirit, ingenios legat şi despărţit în acelaşi timp, de spectaculoasa săritură frântă a morţii (din finalul actului I) pe care a trăit-o la fel ca viaţa, la fel ca visul. Tehnica impecabilă, echilibrul desăvârşit, acurateţea mişcărilor, uşurinţa săriturilor şi muzicalitatea, îmbrăcate în eleganţa gestică, expresivitatea artistică şi dăruirea-i totală, au făcut din personajul Giselle o partitură magică. Baletul de Adolphe Adam este poate cel mai frumos, bine scris şi dificil din istoria celor clasice şi, totodată, piatra de încercare pentru marii balerini, fie ei bărbaţi sau femei. Iar faptul că Alina Cojocaru s-a consacrat cu el, spune totul. Cred că dacă nu ar fi fost scris până acum, cu siguranţă s-ar fi inventat pentru ea. Nu degeaba este considerată pe plan mondial cea mai buna Giselle a tuturor timpurilor. Seara a marcat un răsunător succes. La care a contribuit în mare parte şi partenerul ei, Johan Kobborg – un talentat şi dotat prim balerin al aceluiaşi teatru londonez (linie impecabilă, săritură înaltă, uşoară, precizie, mişcare elegantă), cu care Alina formează un admirabil cuplu, dezvăluind spectatorilor în *pas de deux*-uri, pe lângă emoţie dusă până la lacrimi şi efecte scenice rafinate, dar pline de forţă expresivă. Cât despre acompaniamentul departamentului de balet al Operei Naţionale din Bucureşti: corpul de balet, soliştii, orchestra şi dirijorul, pot spune că au făcut ce au putut, rămânând totuşi părtaşi la o pagină ce va rămâne de referinţă în istoria primei noastre scene lirice.

Doina MOGA

Fantastica baghetă a lui Christian Badea

Marcel FRANDEŞ

Dirijorul Christian Badea este aclamat în cele mai prestigioase săli de concert şi de operă din Europa, America de Nord şi Asia. În concertul din 20 mai 2010, Orchestra simfonică a Filarmonicii *George Enescu* din Bucureşti, avându-l la pupitrul dirijoral, a prezentat *Frenesia pentru orchestră,* op. 84 de Dan Dediu, *Concertul pentru pian şi orchestră în la minor* op. 16 de Edvard Grieg, solist Eduard Stan şi *Simfonia fantastică,* op. 14 de Hector Berlioz. Un concert de mare ţinută, unul dintre cele mai bune din această stagiune, cu succes deosebit la public. Ansamblul simfonic a sunat cu totul altfel decât cu alţi dirijori, mult mai viu, mai fluent, iar interpreţii răspundeau *la mână,* într-un efort benefic de concentrare şi emoţie.

Christian Badea a studiat vioara la Conservatorul din Bucureşti, apoi dirijatul la Bruxelles. S-a perfecţionat cu Herbert von Karajan, la *Mozarteum* din Salzburg şi apoi cu Leonard Bernstein, la *Juilliard School* din New York. A condus cele mai importante orchestre ale lumii: *Royal Philharmonic, BBC Symphony*, orchestrele *Radio* şi *Ille de France* din Paris, *Santa Cecilia*, *Maggio Musicale*, Orchestra Naţională din Lyon, Orchestra *Beethovenhalle* din Bonn, Orchestra RAI din Torino, Amsterdam Philharmonic, *Residentie* Orchestra, Orchestra Radio din Olanda, Filarmonica din Budapesta, Orchestra Naţională a Spaniei, orchestrele din Valencia, Sevilla, Bilbao, Filarmonica din Hong-Kong şi din Tokyo, multe orchestre simfonice americane, apoi cele din Moscova şi Sankt Petersburg. A dirijat spectacole de operă la Covent Garden, Viena, München, Hamburg, Geneva, Bruxelles, Amsterdam, Torino, Bologna, Lyon, Copenhaga, Stockholm, Toronto, Montreal, Houston, Dallas, Baltimore şi Detroit. În ultimul deceniu el a dirijat peste 170 de opere la *Metropolitan Opera* din New York.

În concertul de la Ateneul Român, Christian Badea a reuşit să schimbe amprenta sonoră a orchestrei simfonice, obţinând intensităţi şi densităţi muzicale incredibile. Exigenţa sa faţă de interpreţi are ca motivaţie aspiraţia spre perfecţiune în creaţia interpretativă.

Prima lucrare oferită publicului a fost *Frenesia pentru orchestră,* op. 84 de Dan Dediu, din care se percepeau strălucirea, vigoarea, inspiraţia de sorginte folclorică, precum şi verva ideilor muzicale, toate într-un mod asociativ inedit. Diversitatea melodiilor tradiţionale româneşti din folclor (o horă moldovenească din satul Zece Prăjini, două colinde

Christian Badea

transilvane, un joc muntenesc şi altul dobrogean) şi din tradiţia bisericească bizantină. Acestea erau aduse *la zi* prin utilizarea tehnicilor componistice şi a unei orchestraţii contemporane. Folosirea unui amplu compartiment de percuţie a indus într-adevăr o puternică stare de frenezie ascultătorilor. Un anumit motiv grav te ducea cu gândul la o horă lungă. Am ascultat o muzică densă, ce degaja energie şi pregnanţă melodico-armonică.

În continuarea concertului simfonic a evoluat pianistul Eduard Stan. L-am ascultat pe Eduard Stan de mai multe ori în recitaluri de *duo* la Bucureşti, împreună cu

Repere de stagiune

Ruxandra ARZOIU

Muzica românească în impas! O stare şi o constatare cu care ne confruntăm de mai mult timp. Sunt ani buni de când remarcăm cu tristețe refuzul, dezinteresul unor instituții, ansambluri şi interpreți de a lua în seamă traseul actual al muzicii româneşti, în special creația care ne reprezintă în fond, înainte de toate, în spațiul artistic al tuturor timpurilor. Din fericire nu este însă o atitudine generalizată! Am avut şi avem personalități artistice care au slujit întotdeauna componistica românească cu prinosul talentului şi responsabilitatea profesionistului şi au reuşit astfel a da mereu un impuls binemeritat vieții muzicale autohtone. Sunt momente încurajatoare care luminează înnorările temporare ale unor vremuri neprielnice. Şi am remarcat astfel configurația unui afiş recent din stagiunea Orchestrei de cameră Radio, reprezentativ pentru viața muzicală contemporană, pentru aspirațiile unei culturi autentice: Dirijor **HORIA ANDREESCU,** Solista **MIHAELA URSULEASA** – pian, în program **G. Balint** – *Telos* – în memoriam Ştefan Niculescu, **L. van Beethoven** – *Concertul nr. 3 în do minor pentru pian şi orchestră*, op.37, **J. Haydn** – *Simfonia nr. 103 în mi bemol major Tremolo*

A fost o primă audiție românească, la cerința unui şef de orchestră a cărui carieră are drept pietre de temelie multe asemenea realizări. Cum menționa şi compozitorul George Balint în programul de sală: „faptul însuşi de a fi compus *TELOS* îl datorez reputatului dirijor Horia Andreescu, care o va *glăsui* acum pentru întâia oară, la pupitrul Orchestrei de cameră Radio." Creația lui George Balint cuprinde opusuri camerale, simfonice, corale şi muzică pentru spectacol coregrafic relevând o aplecare specială către poetica muzicii şi profunzimile fenomenului sonor, fie că se referă la tradiție sau la implicațiile socio-filozofice ale gândirii artistice.

George Balint a dezvăluit şi în această pagină noi disponibilități ale creatorului, de obicei regăsit în introspecție, în straturile profunde ale gândirii şi meditației. Iată-l acum însă într-un registru lirico-dramatic cu o aplecare specială către melodicitate, cu o privire întoarsă către expresia neoclasică şi o apetență pentru culoare. Toate par a veni din filonul folcloric apelat în această partitură, fie prin strigătura maramureşeană, prin motricitatea dansului arhaic, fie prin nostalgia şi interiorizarea unui cântec de departe. *Telos* are forma unui poem configurat în 4 tablouri, succedate fără întrerupere, cu o continuitate ideatică şi o individualizare a structurilor între care dedicația din titlu îşi află şi întruchiparea sonoră, în pagini de eterofonie cu trimitere directă către orizontul de rezonanță al muzicii lui Ştefan Niculescu, maestrul căruia

Horia Andreescu
Photo: Eugen Oprina © 2009

i-a fost un fidel discipol. Un ethos profund românesc, o varietate de planuri sonore şi ideatice, pe care o interpretare ferm condusă de la baghetă şi supravegheată aproape de auzul creatorului, le poate pune în statutul ridicând momentul la valoare de eveniment. Evident, pentru cei interesați de fenomenul contemporan românesc şi pentru melomanii preocupați în aflarea bucuriilor muzicii. Bucurii pe care le-au aşteptat, fără îndoială, auditorii din sala "Mihail Jora", odată revenirea pe scenele noastre, a îndrăgitei pianiste Mihaela Ursuleasa. Concertul nr.3 în do minor pentru pian şi orchestră, op.37 de **L.van Beethoven** a apărut acum, în viziunea sa ,într-o imagine evident tinerească, plină de elan şi impetuozitate, cu mai puțin obişnuite oscilații dinamice şi temporale, cu imprevizibile schimbări de ton şi atitudine. Cantilene inspirate şi perlaje cuceritoare nu au reuşit a stăvili însă o revărsare surprinzătoare de accente şi gesturi sonore abrupte, departe de spiritul clasic, deci echilibrat al partiturii. Spiritul clasic în accepțiunea originală, se afla însă plenar în sonoritățile simfoniei de Haydn din final.

violonistul Remus Azoiței din Londra. De fiecare dată am rămas cu o impresie deosebit de bună, în special în fața echilibrului sonorității şi a ştiinței dozărilor planurilor dinamice.

Eduard Stan este un pianist ce concertează în majoritatea țărilor europene şi în SUA. Aici la Bucureşti artistul a interpretat cu o mare inspirație poetică *Concertul pentru pian şi orchestră în la minor,* op. 16 de Edvard Grieg. Puternica influență a stilului lui Robert Schumann asupra compozitorului norvegian putea fi resimțită în aerul romantic al muzicii şi în atmosfera de visare pe care interpretul a creat-o încă de la primele sunete emise. El a relevat cu un mare rafinament frumusețea armonică de sorginte nordică. În *Adagio* acele broderii pe arpegiul tonicii lui *Reb major,* au sporit starea de reverie pe care interpretarea acestui atât de îndrăgit concert o generează. Finalul a adus prin contrast, avântul tineresc şi sentimentul dragostei împlinite. La bis Eduard Stan a interpretat o *Nocturnă* de Chopin.

Simfonia fantastică op. 14 de Hector Berlioz a încheiat într-un chip grandios concertul simfonic. Am fost inițial uimit de concepția interpretativă a lui Christian Badea, însă în timp ce ascultam totul devenea fascinant. Pe de-o parte aparatul orchestral era foarte bine întărit, pe de altă parte intensitatea la care cânta orchestra pornea de la alt minim decât cel realizat cu prilejul concertelor din stagiune; însă calitatea emisiei era deosebit de bună. În modul în care fraza discursul muzical se observa eliminarea ideii de oprire definitivă după enunțarea microstructurilor formale. El înlocuia pauza cu o *cezură infimă,* 'din mers', inoculând astfel senzația de fluență, de mare cursivitate în comunicarea artistică. Interpreții cântau *con slancio*, urmând gesturile clare şi solicitante ale baghetei lui Christian Badea. Şi dacă ne amintim că Hector Berlioz este cel care a orchestrat *La Marseillaise*, actualul imn al Franței, înțelegem opțiunea avântată. Ideea fixă, tema iubitei străbate toate cele cinci mişcări ale simfoniei. Am remarcat o sonoritate neobişnuit de profundă pe care compartimentul başilor o realiza. Părea că însuşi dirijorul contribuia la susținerea energetică a unor *crescendo*-uri. Totul avea substanță. O anumită trepidație sonoră părea că vine de nu se ştie unde : *tremollo*-ul corzilor avea o calitate aparte şi era executat la mijlocul arcuşului şi nu în manieră tradițională, doar la vârful lui. Hiperbolizarea fluxului sonor deriva astfel din viziunea amețitoare a unui opioman. Sunetul de clopote din *Dies Irae* te ducea cu gândul la clopotele de la bazilica *Sacre Coeur* din Paris. Impresionante erau şi efectele *col legno* ale corzilor. Totul suna foarte clar, fără teamă, întârziere ori şovăire în atacul sunetului.

Efortul interpretativ al ansamblului simfonic aflat sub bagheta lui Christian Badea a generat un spectacol muzical deosebit de elevat. Publicul a răsplătit cu aplauze puternice artiştii serii, invitându-i astfel să revină cât de curând pe scena Ateneului Român din Bucureşti.

(Urmare din pag. 12)

Cercetând mai departe universul „magic”, nu puteam să nu constatăm că partenera sa, „una dintre partenerele sale de scenă preferate” (conform programului), cea cu nume de înger: Angelika A., nu este decât tot o *ficțiune* (fiind o dansatoare lipsită de biografie artistică), că nici ea *nu există* cu adevărat. În spatele acestei măşti se ascunde tot un „înger”: Anghel I., autoarea de drept a întregii feerii magice şi a întregii „compoziții” muzical-scenice denumite *Magicland.*

Desigur, dincolo de similitudinea alterității identitare a celor doi, deosebirile motivaționale par destul de mari: pentru Fairuz alias Mihalcea, jocul camuflează un mesaj social-politic-religios, este un fel de satiră a moravurilor româneşti actuale şi a sloganurilor populiste de orice fel, în timp ce pentru Angelika Adalbert alias Irinel Anghel jocul ia naştere din plăcerea în sine, din gratuitate, mobilul ei nefiind altul decât ludic-artistic.

Compozitoarea Irinel Anghel este exponenta unei linii aproape singulare în peisajul componistic românesc, care s-ar putea defini prin sintagma: *senzual-experimentală.* Aceasta ca o completare la lista celor trei „tendințe componistice contemporane” identificate de Corneliu D. Georgescu pentru muzica românească: *liric-contemplativă, structural-constructivistă, arhetipal-reflexivă.* Iar meritul incontestabil al compozitoarei este sinceritatea ei şi raportarea nemijlocită la materia şi ideatica sonoră, ocolind şi sfidând orice formă de convenționalitate şi de închistare artistică sau conceptuală. Arta ei este un protest *soft* față de rutina şi ipocrizia din artă, care aminteşte cumva stilul *hippie* de altă dată. De aici şi o oarecare orientare „subculturală” a ultimelor ei demersuri. Pentru ea, arta este joc, iar ceea ce îngrădeşte jocul liber, rațiunea, trebuie abolit. În act, jocul devine incantanție, rațiunea este anesteziată, muzicianul-dansator („soundancer”) devine un receptacul al unor energii de dincolo, a unor inspirații supranaturale şi de aici până la un fel de *şamanism* modern (deci „posedare”) nu e decât un pas, pe care creatoarea nu pare să ezite a-l face. Jocul practicat de ea corespunde întru totul categoriei definite de Roger Caillois drept *ilinx* (vertigo), în versiunea *paidia.* Dar, dincolo de astfel de jocuri cam riscante cu necuratul, repet, în cazul ei, jocul nu pare să ascundă vreun mesaj politico-religios.

Odată misterul dezlegat şi înțelegând că totul nu e decât joc, m-am întrebat din nou, dacă nu greşisem, pripindu-mă, în a descifra sensuri luciferice într-o formă de artă ce pretindea nu mai mult decât o libertate deplină de expresie, cel mult un pic „faustică”. Oare Biblia şi Crucea au fost profanate în realitate sau doar în joc?! Dar, este vreo deosebire? Mă supăra oare prea marea libertate de expresie pe care şi-o asumă artistul?! Şi nu este libertatea scopul principal al oricărei arte, a avangardei de care eu însumi sunt interesat? Dar, răspunsul la această întrebare este dezamăgitor: *libertatea cuiva încetează când se încalcă libertatea altuia*. Nu sunt liber să sfidez libertatea de conştiință a aproapelui şi să-i profanez idealurile. Libertatea de expresie încetează când este atinsă o valoare sacră, milenară, a omului precum *credința în Dumnezeu*, valoare intangibilă, chiar dacă adesea compromisă de regimuri şi oameni nedemni. Faptul că nu există libertate deplină, reiese şi din faptul că însuşi Dumnezeu nu este *absolut* liber, o spun Părinții Bisericii: libertatea Sa încetează în față libertății omului care spune „Nu!” lui Dumnezeu.

Irinel Anghel, Sorin Romanescu

De aici, gustul amar. Nu, Irinel! Nu „totul este posibil”! Cel puțin în lumea de aici. Iar în cealaltă, cred că cu atât mai puțin. „Puterea interioară” a *eului meu* nu poate călca în picioare „puterea interioară” a unui *alt eu.*

Închei fără „cadență picardiană”, remarcând o coincidență ciudată: în seara aceleaşi zile (când Creştinii sărbătoreau Duminica Tuturor Sfinților) la nici un kilometru de Magicland, la studio Martin, exact la aceeaşi oră, concerta o formație intitulată *Deicide,* executând piese gen: „Kill the Christian”, „Blame it on God”?! Iată aici „libertate”, iată oameni care ştiu ce vor, iată artă în versiunea *hardcore*! În fața acestor fapte, nu poți decât să te înfiori şi să zici: „Părinte, iartă-le lor, că nu ştiu ce fac!”

Portret Livia Teodorescu

Valentin PETCULESCU

Puțin riscant, la prima vedere, să dedici un recital, aproape exclusiv, tonurilor minore ale toamnei. Şi asta în miezul primăverii. Există însă în cele 7 lieduri ale Liviei Teodorescu o anumită robustețe, în special a armoniei, dar şi o diversitate remarcabilă a scărilor muzicale, a dinamicii, a stărilor emoționale mergând de la inefabilul şi purul lirism eminescian (din *Melancolie* şi *Odă în metru antic*) la accentele expresioniste (din *Toamna*, pe versurile lui Rilke), ce au făcut din recitalul Biancăi Manoleanu, secondată discret dar eficient de pianistul Remus Manoleanu, un regal de muzică şi poezie de cea mai bună calitate.

Impresionează la soprana serii, mereu aproape de contemporanii săi, nu doar o “perfectă dicție” a ideilor muzicale, ci şi o sensibilitate aparte, inteligentă, nobilă, de la o piesă la alta, în ce priveşte nuanțele extrem de fine ale textelor, pe care doar un iubitor de poezie le poate sesiza.

Chanson d’automne (Verlaine) şi *S’amor non e...* (Petrarca), momente de vârf ale recitalului, aduc noi fațete ale orizontului stilistic; în primul găsim picături de fină ironie, foarte franțuzească, în cel de al doilea lirismul e subliniat în expresie monumentală, solemnă, într-o excelentă oglindire a textului în muzică.

A doua parte a concertului-portret, aduce încă un plus de contrast prin *Sonatina buffa* - omagii lui Charlie Chaplin (la pian Livia Teodorescu şi Remus Manoleanu), o piesă dedicată copiilor, dar care şi-a păstrat vii umorul şi expresivitatea; la fel ca *Alice în țara minunilor*, “întâmplările” sale muzicale îi pot amuza pe cei mici şi seduce pe cei mari.

Gândite în interstițiile muzicii, ca nişte antracte, prezentările compozitorilor Doina Rotaru, Octavian Nemescu şi Nicolae Coman, au întregit, în cuvinte calde, simple, uneori cu umor, portretul unei creatoare complexe, la fel de convingătoare în toate ipostazele, dublate de o exemplară modestie.

La fel de împlinit şi de exemplar, cuplul îndelung şlefuit în recitaluri de muzică clasică sau modernă – Bianca şi Remus Manoleanu. Pregnanță şi finețe, profesionalism şi imaginație vie, dăruire.

Parafrazându-l pe Arghezi, cel din *Niciodată toamna*, “Niciodată muzica nu fu mai frumoasă ... “

Mariana NICOLESCO

Darclée în conştiinţa noilor generaţii

S-au împlinit, pe 10 iunie, 150 de ani de la naşterea legendarei soprane Hariclea Darclée, artistă care a dominat scena lirică mondială timp de 3 decenii.

«Cu o voce somptuoasă, rară, de soprană *drammatico d'agilità* – declară Mariana Nicolesco – stăpânind secretele imuabile ale stilului, cu o linie de canto desăvârşită, dispunând de un temperament scenic ieşit din comun, ea a cucerit imediat la Paris admiraţia lui Gounod şi la Milano pe aceea a lui Verdi, odată cu ovaţiile nesfârşite ale publicului.

În istoria muzicii ea rămâne în primul rând prin impactul extraordinar pe care l-a avut asupra compozitorilor contemporani, *veriştii* din generaţia postverdiană. Nu mai puţin de 13 opere au fost scrise pentru vocea ei şi interpretate de ea cu un enorm succes. Unele au intrat în patrimoniul mondial al culturii, *Tosca* de Puccini, *La Wally* de Catalani, *Iris* de Mascagni.

Concursul Internaţional de Canto şi Festivalul de la Brăila, ce-i poartă numele, împlinesc la rândul lor, în această vară, 15 ani de existenţă. Nu mai puţin de 1700 de tinere talente din 47 de ţări s-au întrecut pe sine în contextul manifestărilor de la Brăila, înainte de-a se afirma pe scenele naţionale şi internaţionale.

«Prezenţa la manifestările din acest an, ce vor avea loc între 27 iulie şi 8 august, a unui număr record de peste 180 de concurenţi veniţi din 27 de ţări, şi din toate continentele, – continuă Mariana Nicolesco – ne arată că misiunea pe care ne-am propus-o, de a readuce în conştiinţa publică numele marii artiste cunoaşte un succes deplin. Cu atât mai mult cu cât evenimentele create de noi şi Cursurile *Master Classes* au orientat spre înalta performanţă nenumărate vocaţii, afirmate azi în teatre de prestigiu de pretutindeni».

North Sea Jazz-35

Octavian URSULESCU

Cine a fost odată la marele festival din Olanda nu-l poate uita niciodată. Personal am "prins" manifestarea în spaţiul ei de baştină, la Haga, în impresionantul Palat al Congreselor, dar iată că acum este deja a 5-a ediţie găzduită de Rotterdam, oraş care are, după cum se ştie, un primar... musulman, Ahmed Aboutaleb! Dat fiind specificul festivalului, cu o multitudine de teme şi secţiuni, este foarte greu să te opreşti la doar câteva nume, căci tentaţia de a comenta tot programul, cu adevărat magnific, este foarte mare. Vom începe cu uriaşa personalitate căreia îi este consacrată secţiunea tradiţională "Artist in Residence", Ornette Coleman, marele inovator al jazz-ului free din anii '50 şi '60. După 30 de ani el s-a reîntâlnit în quartetul său cu vechiul prieten Charlie Haden. Alte segmente de mare atracţie: Legends of the New Era, Hyperrhythm, Global Brooklyn. Miile de iubitori ai jazzului veniţi din întreaga lume s-au înghesuit s-o asculte pe Norah Jones, pentru prima dată aici, dar şi pe Roberta Gambarini, Kurt Elling, Pat Metheny, Marcus Miller, Wende Snijders, Rudder, Jason Moran, Caro Emerald, Macy Gray, nemaivorbind de Herbie Hancock, The Roots, Waylon, Al Green, Dee Dee Bridgewater, Christian Scott, Chick Corea. În cele 15 săli din complexul "Ahoy" evoluau, de multe ori în paralel, sumedenie de monştri sacri, aşa încât cu regret trebuia să optezi şi să tai de pe listă artişti pe care altminteri nu i-ai fi ratat pentru nimic în lume-legendarul Sonny Rollins (turneu mondial la 80 de ani!), Buddy Guy, Joss Stone, Ben Harper, Dave Holland, Randy Crawford, Elvis Costello, Lee Konitz, Tomasz Stanko (îmi aduc aminte când l-am "descoperit" la Jazz Jamboree, la Varşovia...), Earth, Wind & Fire, David Sanborn, Gilberto Gil, Stevie Wonder, McCoy Tyner, Stanley Clarke, Diana Krall, Carmen Souza... Mai că-ţi vine să te întrebi: lipseşte cineva? Când aveţi drum prin Rotterdam în iulie şi dacă iubiţi muzica de calitate, nu neapărat jazz-ul, nu rataţi acest uriaş festival!

Galele studenţeşti

Marele premiu **SORIN ZLAT TRIO** – Bucureşti (Sorin Zlat este student la UNMB, la clasa lui Mircea Tiberian)

Premii: pentru solist vocal – **Suzana Laşcu**; pentru solist instrumentist – **Ionuţ Bica**-pian; pentru cel mai bun aranjament orchestral - Grupul **The Jazz Basement Trio**; pentru cel mai bun band - **Hot Vocal Quartet**; de popularitate **Laura Bagrii**; de excelenţă al juriului - **Toma Dimitriu** – pian.

În urma unei contestaţii, Premiul special al juriului (premiu individual) a fost acordat violonistului Constantuin Mirea.

Satisfacţii: că aceste Gale încă mai există în aceste condiţii vitrege pentru artă şi cultură; că au reuşit să ajungă la ediţia a X-a, dar atenţie, dacă nu vor fi organizate mai bine, riscă să fie întrecute de Concursul internaţional studenţesc de la Tg. Mureş, care deşi se află la a II-a ediţie, au reuşit să-şi împartă bugetul în aşa fel încît să rămână ceva şi pentru premii/ premiaţi, nu ca la Sibiu, doar cu Diplome; că încă sînt mulţi tineri care vin spre jazz cu multe speranţe, trecînd prin învăţămîntul mediu şi universitar de jazz şi/sau de muzică clasică; că Marele premiu a fost dat pe merit şi cu unanimitate de voturi.

Nedumeriri: că juriul a fost alcătuit DOAR din patru membri - Darius Brubeck, Mike Rossi, Pitty Vintilă şi Constantin Iridon. Alţi doi anunţaţi - Marius Popp şi Horia Moculescu - din păcate au absentat. Premiul de popularitate a fost atribuit unei soliste care din păcate nu avea nici voce cultivată şi nici tehnică vocală şi improvizatorică perfecţionată, ci doar o prezenţă/ mişcare scenică... sexoasă... Mai degrabă ar fi meritat un premiu formaţia de acompaniament-Academic Jazz Grup - pentru aranjamentele muzicale inspirate şi calitatea interpretărilor, care au favorizat-o pe solistă.

Dezamăgiri: Regulamentul, după ce că e discutabil ca alcătuire, nici nu e respectat integral; nu s-a respectat cu stricteţe minutajul fiecărui participant, şi desfăşurătorul final a fost finalizat chiar în ziua de concurs; în acest regulament nu sunt specificate criteriile de înscriere/admitere în concurs; nu există juriu de preselecţie; firesc ar fi să se anunţe din timp în regulament fondul de premii alocat pentru concurs şi/sau în ce constau premiile; deşi organizator al acestui eveniment este Casa de cultură a studenţilor Sibiu, încă nu se ştie clar cine şi cum ia unele decizii, directorul aceste instiuţii sau directorul Festivalului de jazz...

Sugestiile rezultă din text...

Alexandru ŞIPA

Divina armonie...

Mihai CHIHER

Am preluat în titlu numele uneia dintre cele două formaţii care au reuşit o performanţă rară în aceste vremuri de criză:o sală Radio arhiplină,mai mult, într-o seară ploioasă! Am amintit de criză tocmai pentru că formaţiile fiinţează datorită unei admirabile iniţiative private, acum, când toţi îşi întorc faţa de la cultură! Este vorba de dl. Ionel Ilie Ciuclea (manager general Supercom), cel care susţine, din postura de Mecena al muzicii, moral şi mai ales financiar, atât orchestra, cât şi corul. Corul academic „Divina Armonie - Club UNESCO” a luat fiinţă în 1997, în cadrul Fundaţiei „Cavalerii Daciei” , condusă de prof. Paula Ciuclea, mentor spiritual şi mai ales o mare iubitoare a muzicii corale. Este singurul cor particular din ţară, cu 8 albume la activ, costumaţii superbe de scenă şi numeroase turnee peste hotare, în Italia, Grecia, Turcia, Rep. Moldova, Slovenia, Bulgaria, între altele având la activ un premiu I obţinut la un mare concurs internaţional desfăşurat la Ankara. Avându-l ca dirijor pe profesorul şi compozitorul Cristian Marius Firca, corul este membru din 2006 al Asociaţiei Naţionale Corale din România. Celălalt ansamblu este mult mai tânăr, bazele sale fiind puse abia la 1 iunie 2009, el făcând parte de asemenea din fundaţia amintită, având o vechime de l4 ani. Părinte spiritual al orchestrei de estradă „Angely's” este acelaşi Ionel Ilie Ciuclea, care vorbeşte despre orchestră ca despre „o investiţie de suflet”. Alcătuit din studenţi sau absolvenţi ai Universităţii naţionale de muzică,ansamblul abordează absolut orice gen de muzică, de la operă, operetă, jazz, rock, folclor la muzică simfonică,fiind prima orchestră particulară de acest gen din România. Ea a luat fiinţă cu scopul declarat de a promova muzica instrumentală, românească şi internaţională, dar şi de a afirma forţa şcolii autohtone de suflători. Sunt 40 de instrumentişti de mare valoare, fiecare putând fi solist, bagheta dirijorală aparţinând profesorilor Cristian Marius Firca şi Petrică Ilinescu. La concertul amintit, orchestra „Angely's” a avut doi invitaţi de onoare. Tenorul Alfredo Pascu, prim solist al Teatrului naţional de operetă „Ion Dacian”, a confirmat din plin, printr-o evoluţie superlativă, numeroasele distincţii cucerite până în prezent:premiul „In memoriam Dorin Teodorescu”, premiul special al Fundaţiei „Hariclea Darclée”, pr. I la concursul internaţional „Traian Grozăvescu”, premiul revistei „VIP” pentru cel mai bun solist al anului, Ordinul Meritul cultural în grad de Ofiţer, nemaivorbind de triumfurile din turneele întreprinse în Italia, SUA, Spania, Germania, Olanda, Belgia,

Israel, Egipt, ş.a. După cum se ştie, Alfredo Pascu a colaborat cu faimosul regizor Franco Zeffirelli la filmul „Callas

Forever”. El a cântat magistral „O sole mio” de Di Capua, „Granada” de Lara, precum şi „Nessun dorma” de Puccini, iar alături de cealaltă invitată, soprana Daniela Vlădescu, duetul „Brindisi” din „La Traviata” de Verdi şi duetul „Luceafărul” din opereta „Voievodul ţiganilor” de Johann Strauss-fiul. La rândul ei, Daniela Vlădescu, prim solistă a teatrului naţional de operetă „Ion Dacian” şi director general al Teatrului naţional de operă şi balet „Oleg Danovski” din Constanţa, a dat viaţă cuceritor ariei Viljei din opereta „Văduva veselă” de Lehar.

De o mare diversitate a fost programul orchestrei „Angely's”, sprijinind cele afirmate de noi mai sus: „African Symphony” de Van McCoy, un adevărat geniu al muzicii americane, stins din viaţă la numai 39 de ani, după ce fusese cel dintâi care introducea corzile şi instrumentele de tip simfonic în muzica pop; celebrul vals „Valurile Dunării” de Ivanovici; „Leichtes Blut” de Johann Strauss fiul. Prima parte a concertului a mai inclus celebra temă din banda sonoră a filmului „1492: Conquest of Paradise”, aparţinând grecului Vangelis, precum şi „Corul sclavilor evrei” din „Nabucco” de Verdi, unde ”Divina Armonie” şi-a dovedit din plin forţa.

Partea a doua a aparţinut în exclusivitate orchestrei ”Angely s”, cu şapte secvenţe de mare varietate, alese ideal pentru a evidenţia versatilitatea excepţională a ansamblului: „Moment for Morricone”- dedicat fireşte lui Ennio Morricone, un moment Rossini, două dansuri spaniole de Texidor, „Les Humphries in concert”, legendarul „In the Mood” de Garland (cine poate uita versiunea din 1939 a orchestrei lui Glenn Miller din filmul „Serenada din Valea Soarelui”?), binecunoscutul cântec evreiesc ”Hava Naghila” (câţi ştiu că el s-a născut în micuţul orăşel Sadigora din Bucovina, acum aflat în Ucraina?). Finalul a fost apoteotic, cu o „Suită folclorică tradiţională românească” (un taraf s-a adăugat orchestrei), cu câteva bis-uri şi toată sala în picioare. Alegând judicios, cu pagini de mare popularitate, repertoriul celor două ansambluri ale lor, dar şi invitaţii, soţii Ciuclea au reuşit nu numai să umple Studioul de concerte Radio într-o seară mohorâtă, dar mai ales au înseninat inimile spectatorilor într-o perioadă în care aceştia au mare nevoie de bucuria sufletului, potopiţi de griji şi nesiguranţa zilei de mâine...

Bravissimo la Nürnberg

Samdra LIBUȚIU

Imediat după ce Opera Comică pentru Copii a inaugurat Grădina de Vară "Giuleşti" cu două spectacole extraordinare - *"Primăvara Magnoliilor"* (mozaic muzical-coregrafic pe arii celebre din operă şi operetă) şi musicalul *"Coana Chirița"* (muzica Al. Flechtenmacher), cu Stela Popescu în rolul principal, colectivul condus de Smaranda Oțeanu-Bunea a plecat spre Germania. Artiştii erau invitați de onoare ai organizatorilor Doina şi Vasile Dolbea, inițiatorii şi organizatorii FESTIVALULUI ROMÂNESC de la Nürnberg, prin Fundația Culturală Româno-Germană „ROMANImA".

Mihai Constantinescu

Programul celei de-a VI-a ediții a deja celebrului Festival al românilor, din Nürnberg şi nu numai, a fost unul de excepție. Timp de două zile Piața Jacobs (Jacobs Plaz) din centrul oraşului a fost neîncăpătoare pentru sutele de români dornici să se întâlnească, să se distreze, să danseze, să asculte muzică românească şi mai ales să-şi întâlnească artiştii preferați. Marea actriță Stela Popescu, Mihai Constantinescu, Simona Secrier sau Ricky Dandel au susținut recitaluri în ambele zile ale Festivalului, care au alternat cu programele de cântece şi dansuri populare sus-ținute de Ansam-blul Folcloric „Făgăraşul". Două au fost momentele artistice cele mai aşteptate ale ediției din acest an – spectacolele susținute de artiştii Operei Comice, în frunte cu Stela Popescu – *„Primăvara Magnoliilor"* şi *„Coana Chirița"*. Măsura succesului şi a aprecierii de care s-au bucurat a fost dată mai întâi de sutele de spectatori (l-am remarcat şi pe Emil Conta, directorul muzical al Teatrului de Stat din Nürnberg) care au preferat să se uite la spectacol, decât să privească meciul dintre Germania şi Anglia aflat în plină desfăşurare în cadrul C.N.din Africa de Sud. Piața era practic înconjurată de ecrane pe care se putea urmări meciul.

Recunoaşterea talentului şi profesionalismului artiştilor şi mai ales a calității spectacolelor avea

Stela Popescu înconjurată de colegi

să vină la final, când inimoşii organizatori Doina şi Vasile Dolbea au acordat Operei Comice Premiul „BRAVISSIMO", odată cu invitația oficială pentru a participa şi la ediția de anul viitor. Actriței Stela Popescu i s-a conferit titlul de cetățean de onoare al oraşului Nürnberg.

Recordurile lui Marian Nistor

Ana-Maria SZABO

După 45 de ani de carieră artistică prodigioasă, compozitorul Marian Nistor, lider al formației Savoy, se mândreşte pe drept cuvânt cu recorduri greu de egalat. La loc de frunte se situează cele nu mai puțin de 46(!) de albume de autor, la care se adaugă prezențe pe alte l7 albume colective! Câteva din compozițiile sale, între care "Mulțumesc, iubită mamă", "Veniți, privighetoarea cântă!", "Domnişoară", "Frunza mea albastră" figurează pe poziții fruntaşe în clasamentele de popularitate "all time" alcătuite de diverse publicații ("Jurnalul național"), posturi de televiziune (TVR) sau de radio. Cum el duce mai departe legenda Savoy prin concerte în țară şi peste hotare, de curând a fost invitat, alături de soția sa Dorina Paraschiv Nistor (care a abordat cu mult succes cele două genuri muzicale promovate de Marian Nistor pe cele mai recente discuri Savoy, pop-popular şi pop-lăutăresc), să susțină concerte la Chişinău, în Republica Moldova, precum şi în Ungaria. De fiecare dată, şlagărele Savoy au fost aclamate la scenă deschisă de mii de spectatori, semn că muzica românească de calitate se bucură de prețuire pretutindeni şi oricând!

Triumful compozitorilor

Mihai CHIHER

Da, putem vorbi de un triumf al compozitorilor de valoare, la această a IX-a ediţie a Festivalului "Glasul speranţelor" de la Techirghiol! Ce altceva este faptul că 70 de copii şi adolescenţi au cântat creaţii de Nicolae Kirculescu, Aurel Giroveanu, Ion Cristinoiu sau Temistocle Popa, de pildă? Sau că din juriul de specialitate au făcut parte membri marcanţi ai UCMR, cum ar fi Nicolae Caragia (preşedinte), Virgil Popescu, Dan Dimitriu sau cunoscuta textieră Carmen Aldea Vlad? O listă a compozitorilor ale căror melodii au fost cântate de concurenţi ne dă şi o idee despre preferinţele aspiranţilor la glorie, ca şi ale profesorilor lor (nu o dată neinspiraţi, însă, în ceea ce priveşte opţiunea repertorială, în raport cu vârsta competitorilor). Aşadar, s-au cântat piese de Marcel Dragomir, George Natsis, Gabriela Sauciuc Cicone, Viorela Filip, Jolt Kerestely, Adrian Doxan, Mihai Alexandru, Bujor Mişcuţia, Cristian Alivej, Viorel Gavrilă, Nicolae Caragia, Dan Dimitriu, Mihai Constantinescu, Claudiu Bulete, Corina Chiriac, Ioachim Petre, Dumitru Lupu, Laurenţiu Cazan, Marius Ţeicu, Horia Moculescu, Marcel Iorga, Virgil Popescu, Laura Stoica, Cornel Fugaru, Ionel Tudor, Holograf, Cristian Faur, Andrei Tudor, Gabriel Băruţă, Mihai Trăistariu, Phoenix. Observaţi varietatea repertorială extraordinară, care a avut drept corespondent pe scenă o mare diversitate ritmică şi melodică. Ca de obicei, revista noastră a fost la loc de frunte între partenerii media, aşa încât suntem în măsură să vă oferim detalii de la acest festival remarcabil.

Vanessa Carolina Culeafă şi dansatoarele sale

Am amintit de patru dintre membrii juriului. Ceilalţi au fost vedeta din Republica Moldova, Olga Ciolacu (care a susţinut un recital aplaudat în seara Galei), Bogdan Dragomir (Radio România), prof. Ion Petrache – deci o comisie competentă, un juriu mic şi compact, nu cum se întâmplă în alte părţi, inclusiv la Mamaia, când "juraţii" sunt mai numeroşi decât concurenţii, între ei găsindu-şi loc neaveniţi proveniţi din rândul politicienilor sau sponsorilor! Unii dintre membrii juriului au acordat premii speciale, cum ar fi B. Dragomir, dar mai ales Dan Dimitriu. Apreciatul compozitor, care după cum se ştie este organizatorul puternicului festival "Cerbul de aur Junior", a recompensat cu premii speciale cinci valori autentice, care vor urma să susţină recitaluri pe scena ediţiei 2010 a manifestării. Este vorba de foarte promiţătoarele soliste Teodora Murg (care, iată, a cucerit două distincţii importante la actuala ediţie!), Abduraman Suher, Andreea Potlogea, Elena Petcu şi Anda Georgescu. Şi soţul Olgăi Ciolacu, producătorul Valentin Bătrânac (preşedinte al Asociaţiei muzicanţilor, interpreţilor, compozitorilor, actorilor din Rep. Moldova), a ţinut să premieze o micuţă talentată.

Teodora Murg

Gala a fost una care a ţinut cu sufletul la gură numeroşii spectatori, pe măsura eforturilor încununate de succes ale primarului Adrian Stan (omagiat la microfon, pe drept cuvânt, pentru performanţa de a menţine festivalul pe linia de plutire în această perioadă de criză), compozitorului Gigi Rădulescu (director artistic) şi directorului festivalului, Florin Zisu. Organizatorii (Primăria şi Consiliul local, Casa de cultură "C. Tănase") au "presărat" spectacolul final cu atractive momente coregrafice: surorile gemene de 17 ani Emanuela şi Gabriela Dragomir (balet clasic), ansamblul ţigănesc "Rada", condus de scriitoarea Constanţa Vlăgea, şi cel tătăresc "Cansu"-coordonator Borali Birsen. Emoţionant a fost micro-recitalul tânărului tenor Alexandru-Marius Adrian (un dar pentru festival din partea marii iubitoare de muzică Maria Paladi), cu piesele "Iubiţi-l pe Vieru" (Timofei Trecubenco/ Carmen Aldea Vlad, orchestraţie Dan Dimitriu) şi "Basarabie" (N. Caragia-Gr. Vieru). Revelaţiile festivalului au fost cele două interprete care au reuşit să câştige câte două distincţii importante. Teodora Murg, mică vedetă a Operei Comice pentru Copii, 9 ani, din Bucureşti (a cântat superb "Pescăruşul" de L. Cazan), a fost recompensată şi cu prestigiosul Premiu Special al Festivalului. La rândul ei, Vanessa Caroline Culeafă, 11 ani, Constanţa, a dobândit şi Premiul pentru Show acordat de revista "Actualitatea Muzicală", datorită evoluţiei elegante (a făcut dans modern şi este campioană de aerobic) şi modului în care a ştiut asocieze celor două cântece remarcabile imagini coregrafice (dans sportiv şi aerobic). Chiar dacă n-a intrat în palmares (au fost mulţi în această situaţie, în ciuda evoluţiei bune) a impresionat prin graţie şi şarm micuţa de 8 ani Iolanda Răileanu, din Bucureşti, fiică a componentului formaţiei Todomondo, Valer Răileanu (aşchia...). Ea a făcut parte din "delegaţia" de nu mai puţin de 8 concurenţi din Capitală deplasată aici de soprana Lavinia Bujor, conducătoarea cercului muzical "Copii talentaţi". Nu ştim câţi dintre ei au rămas în ierarhia finală (au fost destule omisiuni), important este că s-au prezentat bine. Trofeul a fost acordat Iulianei Puşchilă, 14 ani,

Mangalia (cel mai mare punctaj la cele 3 grupe de vârstă), dar el putea fi cucerit la fel de bine de oricare dintre talentaţii laureaţi: Codruţa Barariu, Cristian Goaie, Bianca Niţă, Lavinia Ioniţă, Alina Dragomir, Elena Păunescu, Diana Mihalaşcu (şi ea cu câteva premii speciale la activ), Eduard Pintilei, Adriana Gavrilă, Andreea Plotogea, Ştefania Chesar (ce temperament pentru fetiţa de 9 ani de la agenţia "Kao Fashion"!), Andrei Stoichin, Mihai Cristea, Claudiu Băluţă, Nicoleta Ciobanu, duetul Andreea Boboc-Cristian Gheorghiţă (un sincer bravo copiilor din com. Independenţa!), Iolanda Ulmeţeanu, Anca Munteanu, Abduraman Suher, nemaivorbind de cele două amintite mai sus, Murg şi Culeafă. La urma urmei premiile trec, talentul rămâne, toţi aceştia trebuie să muncească mult pentru a ajunge la performanţele idolilor pe care nu o dată i-au imitat pe scenă. Au fost nu mai puţin de 13 laureaţi din jud. Constanţa (felicitări profesorilor lor, între care Gigi Rădulescu şi cunoscuta interpretă Marina Scupra!) şi doar 8 din alte zone ale ţării-poate că totuşi procentul acordat localnicilor trebuie să mai scadă, altminteri festivalul îşi va pierde din credibilitate.

Locul 3 la San Remo junior

Maria Crăciun – o fetiţă talentată, un nume de reţinut, o voce de aur, care a fost încununată cu aur la numeroase festivaluri naţionale şi internaţionale şi care i-a atras comparaţii cu Céline Dion.

Palmaresul impresionant al micuţei Shirley Temple a României s-a îmbogăţit cu o nouă distincţie, Maria întorcându-se acasă cu bronzul primei ediţii a festivalului San Remo Junior, pe care l-a obţinut în urma unei competiţii cu 24 de copii din întreaga Europă. Marele premiu a rămas în Italia, dar solista noastră a cucerit definitiv inimile celor aflaţi în sală, prin prestaţia ei vocală impecabilă şi sinceritatea dezarmantă pe care a manifestat-o pe scenă. Maria a fost singura premiantă de numai 10 ani, ocupanţii primelor două locuri având 14-15 ani. O realizare absolut remarcabilă după ce aflăm că acum 3 ani micuţa interpretă abia îşi făcea debutul la Estrada Copiilor de la Casa de Cultură a Sindicatelor din Galaţi. După trei ani şi 22 de participări la festivaluri, ea se întoarce de la San Remo cu bronzul.

Maria Crăciun este fără îndoială una dintre viitoarele mari voci ale României…

Daniel LUNGU

Anca Badiu
"More&More"

După o scurtă pauză, Anca Badiu revine în prim planul industriei muzicale cu un nou single: "More & More", lansat împreună cu MediaPro Music. Cântecul compus de Ionuţ Radu (aka John Puzzle) este o piesă dance cu un sound extrem de actual şi un beat perfect pentru club.

"Am căutat un an o piesă care să mă convingă şi iată că am găsit-o. Piesa îmi caracterizează stilul şi este în concordanţă cu tendinţele actuale şi nivelul muzical la care am ajuns. Am lucrat la mai multe melodii şi din peste 25 de piese de la diferiţi compozitori am ales-o pe aceasta. Mi-a plăcut din prima, are un sound nou, fresh şi foarte optimist", povesteşte Anca.

Dan CHIRIAC

Holograf

Holograf întâmpină vara cu un nou videoclip: după ce a ajuns una dintre cele mai difuzate piese ale primăverii, „Fericire în dar" are acum şi varianta video.

Noul single Holograf a fost lansat pe 1 martie drept cadou de mărţişor pentru toate doamnele şi domnişoarele, iar pe 8 martie a ajuns în topul preferinţelor ascultătorilor. Clipul cântecului este o producţie care a presupus filmări pe parcursul celor două concerte de anul acesta de Dragobete de la Sala Palatului şi un montaj ce a durat mai bine de două săptămâni.

„Am vrut să fie o piesă vie, tonică şi credem că am reuşit să readucem ceva dintr-un anume optimism care a caracterizat muzica Holograf, indiferent de perioadă". Momentan formaţia lucrează la un nou album pe care va fi inclus şi „Fericire în dar".

Gabi MATEI

Teatrul de Revistă „Constantin Tănase”

Premieră estivală la Grădina „HERĂSTRĂU”

Oana GEORGESCU

Spectacolul intitulat sugestiv „VARA NU-I CA IARNA” a avut la început de iulie una dintre cele mai aşteptate premiere oficiale la

Grădina de Vară „HERĂSTRĂU” a Teatrului de Revistă „Constantin Tănase”. Un spectacol estival conceput special de maestrul Bițu Fălticineanu pentru o vară fierbinte, pentru spectatorii de toate vârstele, pentru bucureşteni şi nu numai.

Că „VARA NU-I CA IARNA”, aceasta este şi părerea reputatului şi neobositului regizor care, până a fi „meteorologul de serviciu” a primit şi transmite mai departe informația că, citâm *„în această stagiune vor fi* ploi torențiale *cu vedete,* tunete şi fulgere *cu momente senzaționale de balet şi* o grindină *de melodii interpretate de floarea-cea-vestită a soliştilor Teatrului de Revistă”.*

Aşa că, fie ploaie, fie soare, timp de mai bine de două ore, publicul trebuie doar să râdă, să cânte şi să danseze toată luna iulie! Cu Alexandru Arşinel, Nae Lăzărescu şi Vasile Muraru, Alexandru Lulescu, Cristina Stamate, Valentina Fătu sau Adrian Enache şi cu Baletul Teatrului de Revistă condus de coregraful Cornel Popovici.

Alexandru Arşinel

„VARA NU-I CA IARNA” este un pretext muzical-umoristic de Nae Lăzărescu, Vasile Muraru, Florin Petrescu şi Aurel Storin şi Nae Cosmescu. Momentele de umor, reprizele de dans şi recitalurile soliştilor Adrian Enache, Mirela Boureanu, Alin Gheorghişan şi Daniela Cristea se succed într-un ritm alert, iar succesul este total. Directorul Teatrului, marele actor Alexandru Arşinel, are şi un moment muzical special în acest spectacol – interpretarea piesei „Hai - Hui”, pe muzica şi textul lui Ilie Gilbert (Brazilia).

Adrian Enache

Teatrul de Revistă „Constantin Tănase” a revenit pe Calea Victoriei, la Sala SAVOY (cu Premiera „REVISTA REVISTELOR” care a avut loc în luna mai) şi unde se joacă toate spectacolele Stagiunii 2010.

Marina Voica, idol la Chişinău

Marius GHERMAN

Popularitatea uriaşă de care se bucură Marina Voica în Republica Moldova a fost reconfirmată strălucit de curând. Astfel, vedeta noastră, de două ori laureată

În studio la TV Moldova 1

a premiilor "A. M. ", a fost invitată la postul de televiziune Moldova 1, la populara emisiune "Bună dimineaţa, Moldova!", care în urma succesului extraordinar a fost reluată de 3 ori! În cadrul emisiunii artista a interpretat compoziţiile proprii "Bucureştiul e micul Paris", "Şi afară plouă, plouă" (adevărat imn la Chişinău, trecătorii o opreau pe stradă pentru a-i fredona refrenul!), "Apartament 23". Apariţiei la televiziune i s-au adăugat trei interviuri la cele mai importante posturi de radio, precum şi un amplu interviu, cu copertă, la una din revistele de mare tiraj. N-au ocolit-o, fireşte, nici impresarii, în luna septembrie urmând să susţină un concert extraordinar pe scena celei mai mari săli de spectacole din Chişinău.

Sistem şi Depeche Mode

După 5 ani de la concertul susţinut în deschiderea celor de la Depeche Mode, SISTEM lansează cel mai nou single al trupei – un remake după piesa People Are People a grupului Depeche Mode. Deşi nu este primul cover din repertoriul SISTEM, People Are People este primul pe care trupa a hotărât să-l lanseze ca single. Această variantă a piesei a fost realizată de Bogdan Popoiag în colaborare cu SISTEM, iar vocea feminină aparţine soţiei lui Bogdan, Ema, care se află la prima colaborare cu trupa.

În cei zece ani de carieră SISTEM şi-a consolidat poziţia de cea mai bună trupă de show din România. Set-up-ul unic, efectele speciale şi energia degajată de cei 5 percuţionişti au făcut ca trupa să fie solicitată în cele mai importante concerte şi festivaluri, atât pe plan naţional, cât şi internaţional.

Să nu uităm că SISTEM a iniţiat un turneu de 8 oraşe intitulat sCOOL ECO TOUR, care s-a desfăşurat în licee şi facultăţi, în care, pe lângă muzică şi show, s-a pus accent pe reciclarea produselor electrice şi electronice.

Dan CHIRIAC

Eric Clapton şi Steve Winwood *Together live*

Roxana BĂDESCU

Se întâmplă tot mai des ca Bucureştiul să găzduiască evenimente muzicale de mare calibru. După extraordinarul concert al celor de la AC/DC, din 16 mai, atmosfera s-a mai liniştit pe ritmuri de blues-rock, alături de Eric Clapton şi Steve Winwood, pentru ca apoi capitala să fie „zguduită", pe 18 iunie, de chitarele „băieților răi din Boston", cum sunt numiți cei

de la Aerosmith. Pentru iubitorii genului se anunță o vară incendiară. În cadrul „Tuborg Green Fest presented by Sonisphere Festival", desfăşurat în perioada 25-27 iunie, la Romexpo, au concertat: Metallica, Rammstein, Slayer, Megadeth & Antrax, Alice in Chains, Stone Sour, Manowar şi Volbeat.

Între aceşti giganți ai muzicii rock, o prezență deosebită a fost cea a giganților blues-ului. În ziua de 11 iunie, pe Stadionul Tineretului "Iolanda Balş-Soter", peste 10.000 de oameni s-au adunat cu mic cu mare pentru a-i asculta, preț de două ore, pe Eric Clapton şi Steve Winwood. Distins cu 11 premii Grammy, un premiu Emmy, singurul artist inclus de trei ori în „Rock and Roll Hall of Fame", pe locul patru în topul „Celor mai buni 100 de chitarişti ai tuturor timpurilor" realizat de revista Rolling Stone, Eric Clapton a încântat publicul alături de Steve Winwood, fostul coleg din trupa „Blind Faith", unul dintre primele supergrupuri din istroria rock-ului.

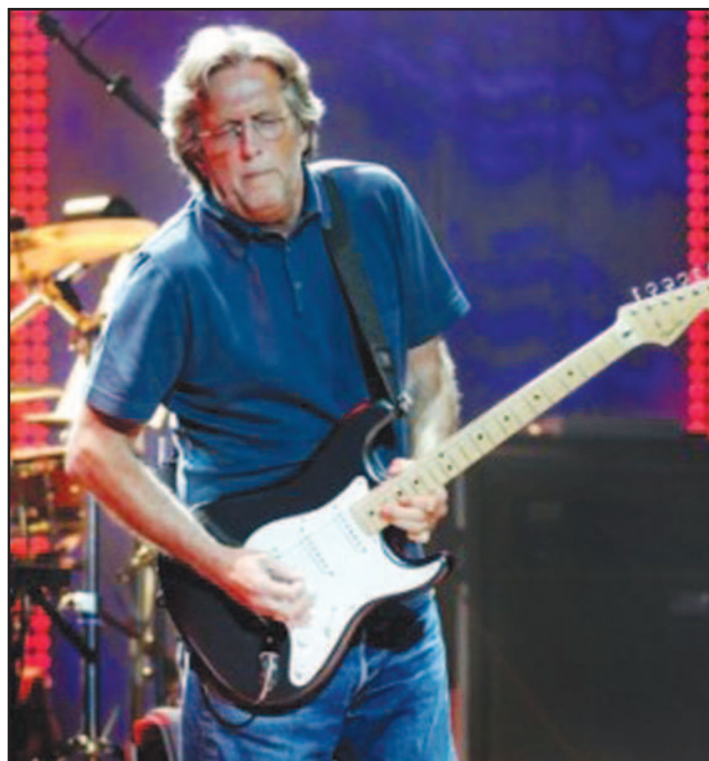
Deşi au fost puțin comunicativi, adresând doar un simplu „Hello", în deschidere, şi uneori „Thank you", spectatorii au răsplătit fiecare melodie cu ropote de aplauze. Cei doi au împărțit în mod egal lumina reflectoarelor, dar vedeta incontestabilă a serii a fost Eric Clapton.

Câteva din momentele de virtuozitate ale celor doi artişti au fost „Voodoo Chile" (a lui Jimi Hendrix) care l-a avut ca protagonist pe Steve Winwood, la orgă, şi „Driftin' Blues", chitara semi-acustică a lui Clapton aducând publicul în extaz. Primele acorduri ale piesei „Layla" au ridicat întreg stadionul în picioare, refrenul fiind fredonat de mii de oameni. Cover-ul melodiei lui JJ Cale, „Cocaine", a fost, cu siguranță, „vârful" concertului, publicul aplaudând frenetic minute în şir.

Din păcate, în program nu au fost incluse hit-urile „Tears in Heaven" şi „Wonderful tonight", pe care le aşteptam după fiecare melodie.

Alături de Eric Clapton şi Steve Winwood au urcat pe scenă: Michelle John şi Sharon White-backing vocals, Chris Stainton-clape, Willie Weeks-bas şi Steve Gadd-percuție.

A fost un concert de zile mari, iar vorbele sunt insuficiente pentru a descrie atmosfera şi bucuria miilor de fani. Poate că artiştii noştri ar trebui să privească mai des peste granițe la adevărata muzică şi să ia aminte ce înseamnă arta şi respectul față de public. Deşi cei doi interpreți nu se mai află la prima tinerețe, prestația lor artistică a fost exemplară, reuşind să emoționeze cu fiecare vers, cei prezenți trăind la maxim fiecare cântec. „Clapton is God" spuneau englezii, exagerat, dar adevărat, raportându-ne doar la dimensiunea muzicală. Un zeu al chitarei, al blues-ului, al rock-ului, un artist desăvârşit care ne-a cucerit pe toți.

Bucurie colectivă

Marius GHERMAN

În vremurile tot mai grele pe care le trăim, îndeosebi pentru cultură, este un adevărat miracol să constați că mai există oameni şi reuniuni publice unde această criză (care este mai mult una a inițiativelor, a proiectelor via-bile!) nu ne mai este aruncată ostentativ în față, cu oftaturile de rigoare! Sute de primari din întreaga țară s-au reunit ca de obicei sub stindardul Asociației comunelor din România (ACOR), la Adunarea generală anuală, într-o demonstrație de forță colectivă. Meritul revine preşedintelui asociației, Emil Drăghici, şi vicepreşedintelui Mariana Gâju, care au apelat din nou la experimentatul impresar Ionel Petre, care a reuşit să ne propună o distribuție artistică de excepție, alăturând ansambluri ale comunelor participante şi artişti profesionişti de primă mână. Din prima categorie fac parte „Brâulețul Dunării" din com. Grădiştea, jud. Călăraşi – 40 de ani vechime, 80 de membri din 3 generații! - şi „Vestitorii Aninoasei" din com. Aninoasa, jud. Dâmbovița - 15 ani vechime, cu o suită de dansuri, „Căluşul" şi solista vocală Ionela Plavie. Au fost de fapt, la hotel Rin, două seri festive, în prima programul muzical fiind susținut în totalitate de apreciata formație Alesis, cu Alina şi Romeo Negoiasă în mare formă. În cea de-a doua, pe lângă Alesis au ocupat ringul, ca la un mare festival, Ionuț Dolănescu, Ilie Ştefan (talentatul primar de la Luncavița, jud. Tulcea), Andreea Bălan şi Petrişor Ruge, plus dansatoarele lor, veteranul Nicolae Sabău (fost primar în Maramureş), Emilia Ghinescu, Mirela Boureanu, Marius Ciprian Pop, Mirela Petrean şi formația sa bănățeană, condusă de „generalul" Florin Ionaş, Elena Pădure, Andrada. Toată lumea a cântat şi a dansat, semn că primarii destoinici ştiu să facă uitată criza în comunele pe care le păstoresc!

Alesis

Ionuț Dolănescu

Flash

Paula Seling declara în preajma sărbătorilor pascale: "Mi-am dorit foarte mult ca, de Paşte, să vă pot oferi un album de suflet, un album de Cântece Sfinte şi de Pricesne. L-am înregistrat, o parte, de-a lungul timpului, cu ajutorul lui Călin Ionce, şi am reuşit să îl definitivez cu ajutorul lui Sergiu Tuhutiu, care a muncit cu tot sufletul pentru a-l termina şi pentru a fi disponibil în Săptămâna Sfântă." Albumul este disponibil acum gratuit în format digital şi îl puteţi descărca de pe www.paulaseling.ro. Foto credits: Radu Bucura

Annamari Dancs, timp de două săptămâni, a susţinut 5 spectacole în Toronto şi Calgary. *"Repertoriul meu conţine un amalgam de genuri (de la operetă la pop) şi a reuşit să pună în mişcare toata sala. Am simţit bucuria din suflete lor, iar pentru un artist acest lucru înseamnă totul !* Cei aproape 300 de spectatori din primul popas al turneului canadian (**Brandfort**) s-au bucurat şi de prezenţa formaţiei **Hungarya** (alături de care Annamari şi-a reamintit de debuturile "folclo-ristice" ale carierei ei). La cel de al doilea spectacol (**Windsor),** în public se aflau şi locuitori din învecinata metropolă americană Detroit.

Sarmalele Reci, adică Zoltan Andraş, Emil Viciu, Gabriel Drăgan, Mircea Laszlo Horvath şi Dan Georgescu aniversează, 16 ani de muzică bună. Sarmalele Reci au demonstrat că au rămas în lista bucatelor tradiţionale specialitatea cea mai îndrăgită a românilor. Artiştii au susţinut un concert extraordinar, în care se prezintă (în premieră) în ambele faţete: acustic şi electric.

Aşa cum a promis încă din momentul în care a acceptat funcţia de consilier de finanţe, **Dan Bittman** şi-a donat toate salariile pe care le-a primit unor familii care aveau mare nevoie de ajutor. Artistul MediaPro Music a donat toţi banii câştigaţi în primele trei luni de când lucrează la Ministerul de Finanţe. Astfel, primul a fost pentru operaţia unui copil, în Germania, copil care provine dintr-o familie defavorizată, al doilea unei fete care a intrat cu nota maximă la Conservator, la pian, în Italia, iar mama ei suferea de un handicap şi nu o putea întreţine, iar al treilea unor fraţi care învaţă bine, orfani de părinţi, crescuţi de o mătuşă şi ea bolnavă de cancer.

Dj Rynno & Sylvia, cei doi care au introdus ritmul de club la radio odată cu lansarea piesei *Feel*, au un noul single. Piesa se numeşte STEREO şi deşi poartă amprenta inconfundabilă DJ RYNNO & SYLVIA, este altceva: ritmul este mai alert, iar vocea Sylviei sună mai provocatoare ca oricând.

După ce anul trecut single-ul "Burning Love" a "incendiat" topurile muzicale fiind cea mai difuzată piesă românească, **Connect-R** revine cu o nouă piesă de club, o colaborare cu Chris Mayer - "Still". S-a filmat videoclipul piesei cu aceeaşi echipă cu care s-a realizat şi videoclipul piesei Burning Love: Ciprian Florea & Lulu Hillerin. Videoclipul este unul de imagine.

În cea frumoasă sală de LIVE din Buzău, **T'ESSENCE**, afişul BALKANIC ZEPPELIN a reunit o parte dintre artiştii care au făcut să se scrie atât de mult şi de "multe" după apariţia de la STUFSTOCK 2009: **MIKE GODOROJA & BLUE SPIRIT,** alături de MARIUS MIHALACHE, împreună cu ansamblul de muzică veche românească **TREI PARALE.** Iar la Tg. Jiu, la Casa de Cultură a Sindicatelor – poezie şi blues. Spectacolul **BLUES POEMS** a umplut sala până la refuz, în sală şi pe scenă erau -2 grade, dar **MIKE GODOROJA şi DAN MIRCEA CIPARIU** au incendiat sală până la urma !...

După ce a impresionat piaţa muzicală cu videoclipul piesei "Take the lead", **Xonia** a lansat noul

ei single" My Beautiful One". Piesa a fost compusă şi orchestrată de George Calin, jumătatea Deepcentral.

Liliana Ştefan, producătoarea seriei Cutiuța Muzicală, lansează un nou concept, în premieră absolută în România - Muzica Personalizată pentru Copii - "Copilul tău este vedetă!". Personalizarea este făcută atât la nivel grafic, cât şi sonor: numele fiecărui copil se află pe copertă, iar în timpul melodiilor interpreta se adresează personal fiecărui copil în parte. Alina Chinie, alias "Veverița roşcată" de la Happy Hour, a făcut un tur de forță şi a interpretat fiecare melodie în parte, pentru peste 550 de nume proprii. Poți descărca un CD personalizat cu orice nume doreşti ziua de astăzi.

Xonia

de pe site-ul www.mysong.ro

O nouă formație: **Mono Jacks** adică Doru Trăscău, Dorian Cazacu, Florentin Vasile, Hasan Nabulsi. Trupa a fost formată de Doru la sfârşitul anului 2008. Au devenit în scurt timp o voce distinctă pe scena muzicii alternative. Primelor lor înregistrări de studio sunt prezente prin single-ul de debut al trupei, Maria

Loredana a fost invitată la CNN într-un material extins despre Revoluție, un raport amănunțit din toate domeniile despre evenimentele din decembrie '89. Artista MediaPro Music a fost aleasă ca exponent al muzicii uşoare româneşti şi vorbeşte despre ce înseamnă să fii artist înainte de căderea comunismului, cum a fost să fie interzisă de mass-media acelei perioade, despre ce a însemnat pentru ea un atât de mare succes cu milioane de discuri vândute încă din adolescență, cum a evoluat industria muzicală după evenimentele din decembrie '89, dar şi despre ce presupune să fii artist în România în

Mihai ANTON

Baladele Dunării - XIV

Cantatorii studenți se întâlnesc în fiecare an la Casa de cultură a studenților Galați, unde se desfăşoară, timp de două zile, Festivalul național studențesc de muzică folk, ajuns la cea de-a 14-a ediție. Pot participa atât solişti cât şi grupuri, cu câte două cântece, dintre care unul obligatoriu creație proprie. Evoluția live este completată prin prezentarea unui slide show (fotografii sau videoclip) care este proiectat pe un ecran alăturat scenei.

Ca de obicei organizarea fost impecabilă, noul director coordonator, Cristian Mortu, continuând cu pricepere inițiativa predecesorului său – Dinu Gându.

Marius Bațu

Amintim: afişele atractive, emblema reuşită, tricouri cu sigla festivalului, cazarea concurenților la nivel de vedete, juriu competent, un inedit program auxiliar cu specific…local (croazieră pe Dunăre), premii consistente în bani, recitaluri de marcă: nu este de mirare că prestigiul festivalului se menține la cote ridicate, iar sala este plină în fiecare seară.

În palmaresul 2010 îi găsim pe Atanasiu Alexandru Adrian (Galați) - premiul 3, Mihaela Pătran (Craiova) - 2, Alina Amon (Craiova) - 1, la Solişti, iar la Grupuri – Catharsis (Braşov) - 3, Legende (Bucureşti) - 2, Descântec (Iaşi) - 1. Marele Premiu, în valoare de 2000 de lei, a revenit unui duet, Proiecul Tivodar din Bucureşti.

Recitaluri consistente şi mult aplaudate au oferit grupul local Strada Mare (trei "veterani" de incontestabilă valoare), Marius Bațu (solo, fără Poesis) şi Mircea Vintilă. Un final strălucitor pentru un festival de nota 10…

Florin-Silviu URSULESCU

Gheorghe Zamfir

Eugen BLAGA

…Zamfir este un magnific. L-am văzut şi eu în concert, l-am auzit într-un lung interviu, i-am citit interviurile, puţine ce-i drept, în presă.

Omul Zamfir, poate chiar mai mult decât artistul, este fascinant. Este de-o complexitate rar întâlnită, poate fi, sau chiar este un gânditor, un filosof al vremurilor noastre.

Este, în schimb, trist, foarte trist, atât de trist încât îţi trezeşte compasiunea, culmea, tocmai el, care a fost în perioada de glorie, lunga perioadă de glorie, "prinţul Parisului", cel mai bine îmbrăcat bărbat al acestui oraş, cel mai adulat de femei, cel prezent cu discurile lui în toată lumea. Primul meu contact cu străinătatea după Revoluţie a fost marcat de prezenţa CD-urilor sale în magazine specializate, staţii de benzină, metrouri, peste tot.

Din păcate, viaţa, în ultimii ani, a fost rea cu el. Este sărac, sărăcit de tot felul de escroci, neavând priceperea să se ferească de ei. A rămas, în schimb, acelaşi artist cu vocaţie de geniu, poate mai matur, nu din cauza vârstei, cât din cauza trăirilor excepţionale pe care le transmite cu o bunătate şi fericire, rar întâlnite, tuturor celor care doresc să-l asculte.

Nu demult, la căpătâiul lui Dobrin, a cântat câteva bocete, unul scris chiar de el. A fost fascinant, cânta şi plângea în ploaie, apa se amestecа pe faţa lui cu lacrimile, plângeau şi el şi Dumnezeu. Clipele au fost unice, îşi scotea rând pe rând de sub pardesiu câte un nai şi cânta, şi cânta. Gestul de a ascunde sub haină naiul lui drag şi de a-l scoate pentru a cânta cu el părea gestul unui om simplu, dar care îşi protejează bogăţia sau sărăcia în locul cel mai sigur, lângă sufletul lui, ca să nu-i fure cineva comoara, de altfel, nişte tuburi din lemn care nu pot folosi decât unui ARTIST.

A cântat în toate marile catedrale, domuri, biserici ale lumii, pentru că este un mare, sincer şi nepreţuit creştin.

A fost primul mare artist care a adus muzica laică în spaţiul religios, şi nu orice muzică, a adus acele fantastice şi uluitoare armonii, fie ele ale geniului clasic, romantic, fie generate de folclorul pe care nimeni altul nu a ştiut să-l prelucreze şi interpreteze, fie propriile lui compoziţii – adevărate OPUS-uri – aşa cum miraculos de frumos şi musical sună în limba latină "opus, poeris". Lumea a fost fascinată, a alergat după el să-l asculte, să se convingă că este aievea, că muzica lui nu e vis.

Catedralele catolice, protestante, greco-catolice ale vestului european îşi deschideau larg maiestuoasele şi masivele porţi şi se umpleau ori de câte ori Zamfir îşi anunţa prezenţa. Notre-Dame de Paris i-a aparţinut de nenumărate ori.

Linіştea de dinaintea concertelor era cea de dinaintea liturghiei, meditativă şi somptuoasă, caldă şi afectuoasă, întreruptă doar de murmurul celor care se aflau la al nu ştiu câtelea spectacol şi care le şopteau vecinilor ce-i aşteaptă cu acea nerăbdare a celui care a ascultat, a fost fascinat şi devine, oarecum, părtaş, alături de artist, la actul creaţiei. Pentru că Zamfir este unic de fiecare dată, de fiecare dată aceleaşi note, aceleaşi portative sună altfel. El nu-şi poate reproduce, multiplica trăirile. De fiecare dată sufletul lui vibrează într-un alt fel. Legătura care se creează între el şi divinitate, cu fiecare prezenţă în faţa oamenilor, îi dă acea unicitate pe care nimeni nu o mai realizează în afară de el. Când cânta pentru oameni, Zamfir cânta pentru Dumnezeu. Sobrietatea lui, maiestuozitatea prezenţei sale, frumuseţea ţinutei, mângâierea naiului, pe care-l atinge de fiecare dată doar cu vârful degetelor (niciodată nu-l apucă altfel), fascinaţia poziţiei corpului – dreaptă, unduitoare, vibrând odată cu ritmurile muzicii sale -, dansul, pe care îl exprimă uneori mişcarea corpului, ochii ce nu se deschid decât în final, şi atunci doar pentru a căuta în ochii privitorilor şi ascultătorilor confirmarea receptării mesajelor trimise, sau poate în a căuta bucuria de a-l fi ascultat, toate acestea compun arta şi frumuseţea rostirii sale muzicale.

Am remarcat, nu o dată, şi regretul că timpul alocat cântului, tânguirii lui s-a sfârşit, iar prezenţa lui în faţa noastră se sfârşeşte mai repede decât şi-ar fi dorit-o. Şi atunci, o lacrimă îşi face drum pe obrajii săi.

Plânge pentru că suferinţa creatorului se transformă în fericire, plânge pentru că ne-a dat totul, pentru că s-a golit de fericire dându-ne-o nouă.

Finalul fiecărui cânt al său este la fel de fascinant ca şi începutul. Deşi plângi regretând că s-a terminat, te şi bucuri că "suferinţa" lui a luat sfârşit. Minunile pe care le-ai primit sunt deja prea multe şi nu le poţi primi la nesfârşit, trebuie să te opreşti, trebuie să

savurezi bucuriile, trăirile, sunetele pe care ți le-a oferit Zamfir pentru a putea căpăta apoi şi altele. După fiecare bucurie pe care ți-o dă Zamfir, simți uluitoarea nevoie să comunici cu cei dragi, să meditezi, să înțelegi în liniştea sufletului tău ce ți-a dat Artistul. Şi abia atunci se împlineşte actul artistic, abia acum înțelegi totul, şi apoi se aşează liniştea, sufletul se odihneşte împăcat. Este ceea ce doar geniul îți poate oferi.

Acum, când anii s-au înmulțit, când marile case de discuri ale lumii l-au uitat pe cel care le-a adus fabuloase averi şi prestigiu, când sărăcia îşi arată fața hidoasă, când părul s-a împuținat şi a încărunțit, dar ținuta a rămas la fel de dreaptă şi frumoasă, s-ar fi putut crede că Zamfir va muri.

Nu a murit. Zamfir este nemuritor pentru că este geniu, iar geniile nu pot să dispară, nici chiar atunci când Dumnezeu le vrea lângă El.

Zamfir uluieşte în continuare. În primul rând, prin muzică, dar cel mai mult prin liniştea care s-a aşternut în toată ființa lui. Este împăcat cu soarta şi cu oamenii, ştie că este geniu, ştie că a cutremurat lumea, ştie că este prezent peste tot, chiar şi acolo unde nu a fost niciodată. Inventează ansambluri naționale din dorința de a readuce folclorul adevărat acolo unde îi este locul, de a-l transforma

în armă împotriva poluării, a manelismului trivial şi jegos, dar, vai, dorințele lui nu se împlinesc.

Într-o lume în care toți aleargă după bani, după "cântări" la nunți, botezuri, la "evenimente" politice, la cumetriile potentaților zilei, la magnații de carton ai anilor de început de mileniu, este aproape imposibil să poți menține un ansamblu uriaş, să-l poți finanța şi promova. Dar Zamfir crede în continuare, nu dezarmează, se încăpățânează să spere, să se bată.

Din nefericire, mulți dintre puternicii zilei nu-i cunosc Gloria, nu-i cunosc geniul, preferând refrenul "supărat sunt Doamne iară, supărat" sau textele referitoare la bani, dragoste, femei, maşini. Puțini sunt cei care-l mai ştiu şi-l respectă pe Zamfir.

Ce altceva poate "exporta" România mai bun decât cultura, decât muzica, decât numele de valoare? Produsele materiale, atât cât mai producem, nu înseamnă nimic pentru prestigiul, noblețea, verticalitatea unei țări. Zamfir este geniu şi poate aduce țării ceea ce nimeni altcineva nu poate: noblețe, culturalitate, valoare, respectabilitate. Şi toate acestea printr-un singur om, prin Gheorghe Zamfir.

Asta poate face Zamfir pentru țară, pentru cultura europeană şi nu numai, dar mai ales pentru muzică.

Experimentul Moshi Moshi

Maria Cârstea şi George Hora propun un proiect electro-pop de radio cu influențe japoneze, alternative-rock, iar primul single pe care îl promovează se intitulează "Call From Japan".

În 2007 producătorul George Hora, pe atunci cunoscut doar pentru piesele "Never", "Soare" (Sistem) şi "Doar cu tine" (Activ), a remarcat un timbru special în timpul unui concert studențesc la Costineşti. Era exact ce căuta pentru o piesă inedită în japoneză şi engleză. Coincidența a fost ca Maria, solista proiectului, studia japoneza la facultate în Bucureşti. Abia spre sfârşitul lui 2008 piesa ,,Call From Japan" a fost înregistrată în Timişoara.

"Numele proiectului a venit după ce am aflat că în Japonia oamenii răspund la telefon cu "Moshi Moshi". Este un proiect de studio născut din dorința de a combina feelingul de rock, voce, chitară, atitudinea oarecum agresivă dar sinceră cu soundul electro-club", povesteşte George.

Daniel LUNGU

John Puzzle... în culori

Dacă până în prezent publicul a putut doar să “audă culorile” lui John Puzzle (DJ autohton şi producător de muzică electronică cu “All About you” şi apoi cu “I Miss You” în colaborare cu LLP), acum fanii au posibilitatea să le şi vadă, deoarece artistul lansează videoclipul piesei “Hear The Colours”, cel de-al treilea single al său. Regia clipului poartă semnătura lui Marius Leftarache, iar montajul, editarea şi post-producţia au avut loc sub atenta supraveghere a regizorului şi a lui Mihai Codleanu.

Pe lângă întreg conceptul videoclipului şi multe idei de scenariu, John Puzzle a folosit pentru aceste filmări o “Vinylitara”, sau o chitară modificată pe care artistul a lipit un vinyl, transformând-o astfel într-o “vinylitara”.

Gabi MATEI

Români peste hotare

Menestrelii hunedoreni la Strasbourg

După un drum de 1 600 de kilometri, menestrelii hunedoreni au ajuns în... inima Uniunii Europei. Evenimentul a fost pregătit în cele mai mici amănunte, de la pliantele şi programele de sală până la amplasarea în spaţiul de concert, Parlamentul European neavând un spaţiu special amenajat pentru asemenea momente, care au loc de obicei la sediul din Bruxelles.

După cum relatează Mircea Goian, corespondent al cotidianului Servus Hunedoara, echipa coordonată de domnul europarlamentar Iuliu Winkler a reuşit să invite la concert un număr impresionant de politicieni, demn de remarcat fiind numărul mare al românilor.

Cei peste 250 de participanţi au urmărit cu real interes prestaţia grupurilor Huniadi Cantores şi Cimpoierii din Transilvania şi al ansamblului “Românaşul” de la Liceul de Muzică şi Arte Plastice “Sigismund Toduţă“ din Deva. În timpul concertului pe un ecran mare s-au derulat imagini cu Castelul Corvinilor şi cu Magna Curia. Programul a acoperit o zonă vastă din cultura românească, muzica medievală şi renascentistă împletindu-se fericit cu folclorul românesc.

Akcent - câştigători la “Balkan Music Awards”

Piesa băieţilor de la AKCENT - “That’s My Name” a fost desemnată prin voturile publicului câştigătoare la categoria “Cea mai bună piesă românească din Balkani” la “Balkan Music Awards”, ceremonie desfăşurată la Sofia. Dar iată că AKCENT se întorc acasă nu doar cu unul ci cu două trofee, al doilea fiind cel de “Best group/ band”, titlu pentru care au concurat cu alte 4 formaţii balcanice, printre care şi Morandi. Reacţia publicului la prestaţia live a fost pe măsură.

Aşadar, cel mai bun grup, cea mai bună piesă, iar Adi, Mihai şi Sorin au impus numele AKCENT la nivel nu doar european ci şi mondial, băieţii susţinând un concert tocmai în Canada. Băieţii pleacă din nou la drum şi vor urca pe scenă pentru a susţine un show în Atena şi apoi în Amman. Deşi de abia au timp să îşi tragă sufletul între un concert şi altul, momentele petrecute în piaţa centrală din Sofia, umplută până la refuz de fani care au scandat alături de băieţi refrenul piesei “That’s My Name”, vor rămâne cu adevărat deosebite.

Akcent

PhenomenOn la Londra

Formaţia PhenomenOn s-a întors de la Finala Mondială THE GLOBAL BATTLE OF THE BANDS 2009 care a avut loc la Scala în Londra. Ei au reprezentat România cu succes, la fel ca şi predecesorii lor, Grimus în 2007 şi The Marker în 2008.

Finala era cât pe ce să fie amânată din cauza vulcanului islandez. Cazarea la luxosul hotel St. Gilles din centrul Londrei, unde au locuit toate delegaţiile, un sunet impecabil, un profesionalism desăvârşit în organizarea show-lui şi a finalei mondiale GBOB dar şi alăturarea celor mai bune formaţii actuale din peste 20 de ţări de pe întreg mapamondul au conturat intrarea formaţiei româneşti PhenomenOn din rândul unei formaţii de copii în galeria trupelor profesioniste. Trecând peste emoţiile inerente asocierii cu un asemenea eveniment, PhenomenOn s-a prezentat la înălţime şi a primit aprecieri pozitive din tot spectrul music-bizz-ului internaţional. Ar mai fi de menţionat că băieţii au cântat piesa “Baga Riffu’” jumătate în limba română şi jumătate în engleză.

Cei 4 “Phenomeni” au revenit la Bucureşti cu Trofeul GBOB “THE BEST BAND FROM ROMANIA 2009” şi cu un tricou special acordat chiar de preşedintele GBOB, Tore Lande (A-ha, Roxette, Europe) care l-a remarcat în mod special pe tânărul virtuoz chitarist Andrei Bălaşa,

despre care nu a putut crede ca are doar 15 ani...

Actualul Director Internațional al GBOB Worldwide, belgianul de origine română Cristin Tomeci: "Fără o promovare reală şi efectivă a muzicii pop şi rock româneşti contemporane de către mass-media națională, toți aceşti artişti minunați pe care GBOB îi descoperă şi promovează se vor pierde în peisajul prăfuit autohton".

PhenomenOn

Inna i-a cucerit şi pe francezi

Recent desemnată "Artistul Anului" la Premiile Muzicale Eska din Polonia, frumoasă, sexy, talentată, foarte HOT şi cât se poate de AMAZING: INNA. Iată că una dintre cele mai elitiste piețe muzicale europene, Marea Britanie, a fost recent cucerită irevocabil de carisma solistei. Drept dovadă stă faptul că după numai o săptămână de la lansare, HOT a ajuns direct pe prima poziție în UK TOP 40 DANCE SINGLES, devansând nume internaționale de succes.

Se pare că indiferent de tradiții, naționalitate sau preferințe, absolut nimeni nu poate să îi reziste INNEI, ultima "victimă" pe lista de țări cucerite de solistă fiind Franța. Piesa HOT este în topul Nielsen Music Chart franțuzesc, unde s-a instalat pe poziția fruntaşă. Topul Nielsen din Franța contorizează difuzările pe posturile de radio şi de televiziune, unde la ora actuală HOT este cea mai ascultată piesă. Nici la nivel european nu se lasă mai prejos, piesa tronând pe poziția a 7-a a Topului European Nielsen. Aşadar, fenomenul Inna este în plină expansiune europeană.

Gabi MATEI

La mulți ani, Angela!

Când mi-a fost prea dor de *„Un albastru infinit"* m-am retras cu *„Nostalgie"* în *„Casa mea"* şi m-am gândit *„Ce-ar fi să fiu"*, *„Flacăra nestinsei iubiri"* – imaginându-mi că *„Iubesc la nebunie"* şi că *„Fericirea trăieşte în noi"*, că pot să *„Cred în minuni"*, chiar dacă e doar un *„Vis de femeie"* care ştie ce-i *„Singurătatea"* şi care-şi spune mereu *„Nu voi plânge niciodată"* – cu toate că ştie ce-nseamnă *„Să mori de dragoste rănită"*.

Când simt că *„Trăies"c* şi că *„Am viața mea"*, ca orice femeie care *„Cheamă iubirea"*, mă gândesc la *„Un roman de iubire"*. Atunci *„Voi râde iar"*, *„Voi cânta"*, voi dansa – *„Tangoul"* – care mi-a adus atâta *„Iubire"*, dar… *„Lasă-mă să visez"* doar ştii că am *„Lumea mea"* şi că *„Iubesc această zi"* a melancoliei.

„Dacă n-ai fi existat", *„Tu iubirea mea"* n-aş fi cunoscut *„Cuvântul tău"*, n-aş fi avut puterea să-i spun iubitului: *„De ce m-ai mințit"* când îți spuneam *„Iubeşte-mă"* – chiar dacă *„Nu meritai"* un *„Suflet pierdut"*. *„Mi-ai spus adio"* când te rugam *„Nu-mi lua iubirea"*, dar… *„Viața merge înainte"* şi cu timpul care trece, vreau tot mai mult… *„Vreau ziua ce-o să vină"*, iar dacă aş începe o nouă viață *„Te-aş alege din nou"* – *IUBIRE*.

Dedicație pentru cea care a făcut să nască în noi astfel de sentimente şi trăiri – vibrații ce ne însoțesc întreaga viață, pe numele ei: ***Angela Similea***.

Cătălina Margareta MICLOŞ

Corul „Madrigal”: Centenar Paul Constantinescu

Cu o oarecare întârziere semnalăm un CD de excepție editat de casa Electrecord pentru a marca centenarul Paul Constantinescu, CD pe care sunt gravate 8 lucrări ale compozitorului, în interpretarea magistrală a Corului național de cameră „Madrigal”, dirijor Marin Constantin. Este vorba de „Miorița”, „Doină oltenească”, „Freamăt de codru”, „La mijloc de codru des”, „Peste vîrfuri”,

„Stelele-n cer”, precum și „Condacul nașterii” și „Podobia”, din „Oratoriu bizantin de Crăciun”. Personalitatea compozitorului și lucrările sunt prezentate în booklet de muzicologul Vasile Tomescu.

Corina Chiriac: „O rochie de mireasă”

Cum artista este destul de parcimonioasă cu aparițiile discografice, albumul de față, editat de Cat Music-Media Services, a fost așteptat cu mare interes. Și nu dezamăgește nicidecum! Sunt aici 16 piese remarcabile-muzica și orchestrația Nicolae Caragia, versurile-Corina Chiriac. Nici nu

știi la care să te oprești mai întâi, avem și mult umor, și ironie, și ritmuri orientale. Poate o preferință specială pentru „Rossignol de Moscou” (duet cu compozitorul) sau pentru solo-ul de chitară bas al lui Caragia din „Virtuoso”, ca și pentru „E viața mea”, „Soare mov”, „O rochie de mireasă”. Backing vocal: Nicolae Caragia și fiul său Ivan, Liviu și Liana Elekeș, mama sa-deci totul în familie! Un disc de nota 10, care ne face să așteptăm cu sufletul la gură volumul 4 „Best of” de la Electrecord!

Adrian Enache: „Best of”

Ovidiu Komornyik, prin casa sa de discuri, Ovo Music, este producătorul care acordă atenție maximă vedetelor muzicii ușoare. Așa s-a născut și această impresionantă colecție de 19 titluri, între care, ca bonus, imnul echipei de fotbal Oțelul Galați, din orașul natal al protagonistului, el însuși fotbalist remarcabil. Nu lipsesc creațiile care au marcat cariera de 20 de ani a solistului, semnate de Ionel Tudor, Viorel Gavrilă, Andrei Kerestely, Călin Geambașu, Adrian Ordean, Dan Teodorescu, Daniel Iordăchioae, Cristian Nistor, plus nu mai puțin de 6 cântece semnate Papa Jr., tânăr compozitor cu care interpretul colaborează perfect. Între textierii mai speciali, ca să zicem așa, se numără celebrul avocat Catalin Dancu (la piesa lui A.Kerestely ”Într-o zi”) și Enache însuși, la ”Imnul Oțelul Galați” (s-o cânta oare pe

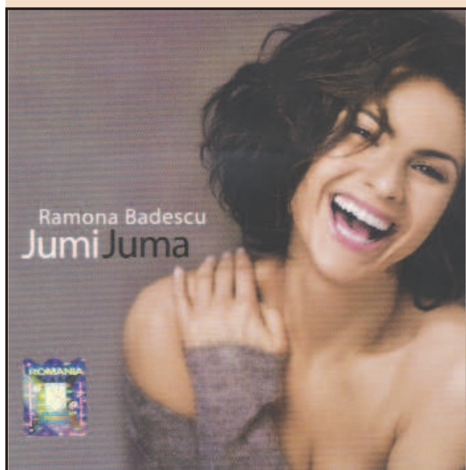

stadion? Va mai trece timp până când suporterii vor face și altceva decât să huiduie și să înjure...). Nu lipsesc melodii de mare succes cum ar fi „Doar o singură noapte” (premiul I la Mamaia), „Așa că ne distrăm”, „Ești o simplă amintire”, „Nebun după femei”, „Viața de artist”, „Zile și nopți”, „Vodca de la Moscova”. Albumul include și două piese din folclor, un remix, precum și un duet cu Adriana Vlad la piesa „Sunt ani între noi”.

Ramona Bădescu: „Jumi Juma”

După o lungă pauză (și așteptare, pentru noi), frumoasa craioveancă revine la prima iubire, muzica. După cum se știe, ea este dublu laureată a festivalului de la Mamaia și câștigătoare a trofeului „Steaua fără nume” al TVR, dar în Italia, unde este stabilită de 20 de ani, a pus accentul pe cariera de actriță și vedetă TV, cântând doar ocazional. În acest prim album al său, editat de Cat Music, ea ne dovedește că a rămas aceeași cântăreață

redutabilă, propunându-şi în plus să apropie, să armonizeze două culturi de care se simte legată în mod egal. Astfel, albumul alătură 5 celebre cântece populare româneşti (Ramona a fost dintotdeauna o mare admiratoare a Mariei Tănase) – pe care le-a cântat nu o dată la posturile TV din Italia celebra compoziţie a lui Richard Stein „Sanie cu zurgălăi”, precum şi 6 dintre cele mai cunoscute (mai puţin la noi, dar vor fi acum!) cântece napolitane, în frunte cu „Reginella”, „Resta cu mme”, „O surdato nnammurato”. O idee originală, dusă la bun sfârşit datorită acompaniamentului remarcabil asigurat de trupa Millenium din Chişinău şi

aranjamentelor muzicale semnate de Alexandru Gorgos. Invitat special, la două piese, Gigi Finizio. Un booklet de clasă, cu toate textele, dar mai ales cu superbele fotografii semnate Alessandro Dobici, sunet de calitate şi o Ramona mai seducătoare ca oricând – iată de ce vă recomandăm călduros acest album!

Oana Sîrbu: „Best of”

Recent, la un festival pentru copii şi adolescenţi de la Techirghiol, „Glasul speranţelor”,

am constatat cât de îndrăgite şi, implicit, de cântate sunt compoziţiile lui Virgil Popescu. Multe dintre acestea sunt între cele 20 incluse pe CD-ul de faţă, editat de Ovo Music, în interpretarea artistei sale preferate, Oana Sîrbu – cea care ştie să dea viaţă ca nimeni alta muzicii atât de speciale a compozitorului. Astfel, regăsim cu încântare titluri de mare succes cum ar fi „Cântă şi dansează”, „Lumea basmelor” (ambele pe versurile solistei), „Dacă te-am minţit cândva”, „Te iubeam”, „Preafrumoasa lună mai”, „Fără noroc”, „Cabaret”, ş.a. După 25 de ani de carieră exemplară, în care şi-a ilustrat talentul şi în film sau teatru, Oana Sârbu este mai frumoasă ca oricând, aşa cum o înfăţişează booklet-ul, în care ea însăşi îşi retrasează viaţa şi succesele. Cu o supervizare mai atentă, însă, o serie de greşeli, inclusiv gramaticale, puteau fi evitate, dar cum probabil va fi un al doilea tiraj, ele pot fi corijate. Virgil Popescu-Oana Sîrbu - cu certitudine cel mai longeviv cuplu de succes din muzica noastră uşoară!

Marinela Pârvu: „Cu taraful după mine”

Casa de producţie Big Man ne propune un album absolut încântător, care repune în drepturile sale legitime muzica lăutărească autentică, atât de agresată în ultima vreme de kitsch-uri jenante. Având colaboratori de marcă – taraful condus de Nicu Ţane (dirijorul semnează şi orchestraţiile) şi maestrul de sunet Andrei Kerestely (discul a fost înregistrat la Midi Sound Studio) – frumoasa interpretă Marinela Pârvu, cu glasul ei senzaţional, redă frumuseţea originară unor refrene celebre. Astfel, reascultăm cu încântare cântece faimoase, cum ar fi „La Bolintinul din Vale”, „O bătrână într-o gară”, „Căpitane de judeţ”, „Inimioară, inimioară”, „Dac-ar fi să mor ca mâine”. Este meritul incontestabil al acelora care au sprijinit acest proiect, înţelegând necesitatea promovării acestei

voci de excepţie-este vorba de Stelian Gheorghe, Cosmin Olăroiu şi Gino Iorgulescu (fotbalul alături de muzică, de salutat!). Un booklet frumos, pus în valoare de fotografiile colaboratorului nostru Gabi Boholţ (din păcate din nou lipsesc diacriticile...), un CD care o situează pe Marinela Pârvu în galeria artistelor de mare valoare şi un parteneriat media care ne onorează.

Din toamnă, poveşti... cu cântec! (I)

Doru IONESCU

Aşa cum anunţam în nr. 5 al revistei, am început o serie de filmări pentru TVR Internaţional (emisiunea **„Lumea şi noi"**) pentru portretele unor muzicieni români stabiliţi în străinătate. După Germania şi Austria (la Bad Ischl activează cu acţiune în toată Austria cel mai important organizator român de jazz, Emilian Tantana!), urmează Elveţia şi Franţa, apoi Olanda şi Suedia. Un making of al emisiunilor care vor fi difuzate în toamnă începe chiar aici, fără a divulga toate surprizele video...

Deşi nu l-am filmat, trebuie să ştiţi despre **Dan Andrei Aldea**, „Sfinx"-ul rockului românesc, că o duce bine şi e sănătos. Alături de soţia Dana, l-am simţit eliberat de angoase vechi, a slăbit binişor şi trăieşte o nouă provocare muzicală. Dacă studioul său din München merge... la comandă, în paralel Dan a revenit cu forţe proaspete în activitatea scenică, de peste un an. A renunţat pe moment la cluburi şi country pentru a se alătura unei trupe de nemţi care cântă (preluări) în deschiderea recitalurilor diverselor nume cu firmă care tranzitează Germania: „Sweet", „Slade", „T-Rex", „The Equals", „Brotherhood Of Men", „Middle Of The Road". Mi se pare corect, la urma urmei e generaţia sa în joc. Deja, din mai este mai mult pe drumuri, până în octombrie. Cu entuziasm, bis-uri şi autografe, ce mai, ca-n zilele bune. Altfel păr alb am şi eu, iar în rest daţi o căutare pe site-ul agonia.ro să vă minunaţi de ultimele sale producţii!

Vă mai amintiţi de **Nicky Dorobanţu**, celebrul chitarist „Roşu şi Negru" din perioada cu Nancy Brandes şi „Ţăndărică", dar şi Liviu Tudan? Rămas în străinătate ca şi Aldea, de prin 1981, a traversat continentele cântând... şi schimbând până la urmă chitara cu pianul (care oferă mai multă independenţă, ce-i drept). De vreo şase ani cântă într-una dintre cele mai vechi cafenele din Germania (un local somptuos, unde l-am şi filmat), în vechiul oraş Koblenz, pe Rin. Are un băiat mare din ultima căsătorie, foarte interesat de... rap, asta-i generaţia!

De **Erlend Krauser**, celebrul ultim chitarist de la „Phoenix", care a evadat în grup în cutiile de difuzoare în 1977, v-am mai povestit. Are şi el o odraslă captivată de rap, dar... În noiembrie 2008 s-a întors la Timişoara pentru un concert extraordinar în cadrul festivalului de jazz organizat pe Bega de acelaşi inimos Marius Giura. Nu oricum, ci în compania fratelui său, Dixie, la bas şi a claviaturistului Doru Apreotesei. Întors la Hamburg, şi-a reluat colaborarea deja celebră – chitarist invitat al Orchestrei „James Last" – cu o piesă inedită (daţi de ea pe YouTube, live la Moscova!). Dar mai important, în ceea ce ne priveşte, e că are gata un DVD „Journey to Here and Now" cu filmul întreg al vizitei la Timişoara, absolut emoţionant (produs cu un prieten de la studio) dar şi un nou album discografic (al şaptelea), pe care le vede musai editate în România - un pachet pe care îşi doreşte foarte mult să-l promoveze aici printr-un turneu!

Că veni vorba de „Phoenix", n-am putut ajunge în nord-vestul Germaniei şi la Osnabruck, pentru a-l filma acasă pe **Ioji Kappl**, legendarul basist din perioada etno, dar am vorbit la telefon, mai cu seamă că are aproape gata libretul unui musical intitulat „Meşterul Manole", în colaborare cu **Victor Cârcu** (textier notoriu al timişorenilor), pe care am putut să-l filmez acasă la Karlsruhe. „Meşterul" va fi fireşte Mircea Baniciu, însă distribuţia mai are de descoperit destule personaje. Mai mult, echipa caută un producător care să pună în scenă, în primul rând la Bucureşti, noua (veche) operă – în sensul că libretul iniţial a dispărut la Comitetul Culturii Timiş în primii ani '70, reapărând miraculos după peste 20 de ani. Va urma...

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ DE EDITURA MUZICALĂ CU SPRIJINUL UCMR-ADA DIN FONDUL SOCIAL CULTURAL ŞI ÎN COLABORARE CU U.N.M.B.

A C T U A L I T A T E A M U Z I C A L Ă

Director: Costin ASLAM
Redactori:
Mihai COSMA
Octavian URSULESCU
Editorialist: Liviu DĂNCEANU

Semnează în acest număr:
Ruxandra ARZOIU, George BALINT, Elena CHIRCEV, Maia CIOBANU, Marcel FRANDEŞ, Oana GEORGESCU, Doru IONESCU, Doina MOGA, Valentin PETCULESCU, Costin POPA, Lelia ŞERBĂNESCU-RĂDULESCU, Alexandru ŞIPA, Nicolae TEODOREANU, Florin-Silviu URSULESCU

Pentru ediţia electronică vezi: www.ucmr.org.ro

Adresa redacţiei: Bucureşti, Calea Victoriei 141, sect.1, 010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67
E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro

TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL
TEL: 021-410.64.88 ISSN: 1220-742x